

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-95-02

Druk nr 557
Warszawa, 29 maja 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o finansach publicznych wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych.

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 31 ust. 3b Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o finansach publicznych.

Art. 1.

W ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1:

- a) w pkt 2 po wyrazie "zwrotowi," dodaje się wyrazy "z wyłączeniem środków określonych w pkt 2a,"
- b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

"2a) środki pochodzące z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, ";

2) w art. 7 w ust. 1 wyrazy "powiększonymi o środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, nie podlegające zwrotowi," zastępuje się wyrazami "powiększonymi o środki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a,";

3) w art. 13 ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

"1. Dochody, wydatki publiczne, przychody, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4, oraz środki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, klasyfikuje się według:

- 1) działów i rozdziałów - określających rodzaj działalności,
- 2) paragrafów - określających rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku oraz środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a.

2. Przychody, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3, oraz rozchody, o których mowa w art. 4 ust. 2, klasyfikuje się według paragrafów określających źródło przychodu lub rodzaj rozchodu.
 3. Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową klasyfikację dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, z uwzględnieniem Polskiej Klasyfikacji Działalności.";
- 4) w art. 24 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- “2) wydatków finansowanych ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a,”;
- 5) w art. 30:
- a) zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:
“Środki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, są,”;
 - b) w pkt 1 po wyrazach “umowy międzynarodowej” dodaje się wyrazy „przepisach odrębnych”;
- 6) po art. 30 dodaje się art. 30a-30f w brzmieniu:
- "Art. 30a. Przy wydatkowaniu środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, a także środków przeznaczonych na współfinansowanie programów i projektów realizowanych z tych środków stosuje się odpowiednio zasady rozliczania określone dla dotacji z budżetu państwa.
- Art. 30b. 1. Szczegółowe warunki wykorzystania i rozliczania przyznanych środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, mogą być określone w umowie zawartej z beneficjentem pomocy udzielanej z tych środków.
2. Minister Finansów sprawuje nadzór finansowy w zakresie środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, w szczególności nad podmiotami:
 - 1) nadzorującymi programy lub projekty realizowane z tych środków,
 - 2) dysponującymi tymi środkami.

3. Sposób zarządzania finansowymi środkami, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, służącymi realizacji określonych programów lub projektów mogą określać porozumienia między Ministrem Finansów a podmiotami określonymi w ust. 2 pkt 1 i 2.
4. Beneficjenci pomocy udzielanej ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, są obowiązani do szczegółowego rozliczenia tych środków.

Art.30c. 1. Nadzorujący programy lub projekty realizowane ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, sprawują kontrolę nad wykorzystaniem tych środków i dokonują oceny ich wykorzystania.

2. Przedmiotem oceny, o której mowa w ust. 1, jest w szczególności:
 - 1) zgodność wydatków z planowanym przeznaczeniem,
 - 2) prawidłowość wykorzystania środków, w tym zakres zrealizowanych zadań,
 - 3) prawidłowość wykorzystania środków pod względem zgodności z planowanym przeznaczeniem oraz procedur.
3. Wyniki kontroli i oceny, o których mowa w ust. 1, przekazuje się Ministrowi Finansów i dawcy środków.

Art. 30d. 1. Środki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych i mogą być wydatkowane do wysokości kwot zgromadzonych na tych rachunkach. Obsługę bankową rachunków prowadzi Narodowy Bank Polski na podstawie umów rachunku bankowego.

2. W przypadku wykorzystania środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, niezgodnie z przeznaczeniem lub bez zachowania procedur, o których mowa w art. 30 pkt 2, lub pobrania ich w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, podlegają one zwrotowi przez beneficjenta pomocy udzielonej z tych środków wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych - na rachunek,

na którym są gromadzone lub z którego zostały wypłacone. Przepis art. 93 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

3. Wykorzystanie środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, w sposób określony w ust. 2, wyklucza prawo do ubiegania się o przyznanie tych środków przez kolejne 3 lata, chyba że obowiązek ich przyznania danemu podmiotowi lub grupie podmiotów wynika z umowy, zawartej z dawcą środków, wskazującej bezpośrednio ten podmiot.

Art. 30e. 1. Minister Finansów może określić, w drodze rozporządzenia, sposób, warunki i tryb dysponowania środkami, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2, w szczególności:

- 1) tryb ustalania podmiotów dysponujących tymi środkami,
- 2) tryb uruchamiania tych środków i rodzaje rachunków bankowych,
- 3) tryb i terminy sporządzania planów finansowych wydatków,
- 4) sposób oceny przebiegu programów i projektów realizowanych z tych środków oraz zakres i tryb sporządzania sprawozdań z wykorzystywania tych środków,
- 5) tryb i terminy zamykania oraz rozliczania programów i projektów realizowanych z tych środków
 - uwzględniając w szczególności postanowienia umów międzynarodowych.

2. Minister Finansów może określić, w drodze rozporządzenia, sposób, warunki i tryb dysponowania środkami, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2a, w szczególności:

- 1) tryb uruchamiania tych środków i rodzaje rachunków bankowych,
- 2) tryb i terminy sporządzania planów finansowych dokonywania wydatków
 - uwzględniając w szczególności procedury określające wykorzystanie tych środków, obowiązujące w Unii Europejskiej.

Art. 30f. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób monitorowania, oceny i raportowania programów lub projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2a, w tym szczegółowy tryb działania podmiotów odpowiedzialnych za zarządzanie tymi środkami lub za programy lub projekty realizowane z tych środków oraz podmiotów dysponujących tymi środkami, uwzględniając w szczególności procedury kontroli tych środków obowiązujące w Unii Europejskiej.”;

7) w art. 61:

a) skreśla się ust. 3,

b) w ust. 4 dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:

"4) zestawienie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2, w podziale na poszczególne okresy realizacji,

5) zestawienie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2a, w podziale na poszczególne okresy realizacji i źródła pochodzenia środków na ich realizację; w odniesieniu do programów – zestawienie sporządza się według kategorii interwencji funduszy strukturalnych.”;

8) w art. 63:

a) w ust. 1:

- w zdaniu wstępnym skreśla się wyrazy ", z zastrzeżeniem ust. 2,"

- pkt 6 otrzymuje brzmienie:

“6) współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a,”

b) skreśla się ust. 2;

9) w art. 66 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

“2) na wydatki, których źródłem finansowania są środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, z wyjątkiem środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a,”;

10) po art. 80 dodaje się art. 80a w brzmieniu:

"Art. 80a. 1. Przepisów art. 80 nie stosuje się do wieloletnich programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2a.

2. Programy i projekty, o których mowa w ust. 1, są ustanawiane przez Radę Ministrów i wykazywane w załączniku do ustawy budżetowej w zestawieniu określonym w art. 61 ust. 4 pkt 5.”;

11) w art. 86:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

"2. Ustawa budżetowa zawiera, w formie załączników, zestawienia, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 4 i 5.

3. Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, stanowią limit wydatków budżetu państwa.”,

b) w ust. 6 skreśla się wyrazy "z wyodrębnieniem wydatków, o których mowa w ust. 2";

12) w art. 87 w pkt 5 dodaje się lit. d) w brzmieniu:

„d zestawień programów i projektów, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 4 i 5,”;

13) w art. 92 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

"4) wydatki na współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2, mogą być dokonywane po podpisaniu umów finansowych z dawcą środków,";

14) skreśla się art. 95;

15) w art. 100:

a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

"5a. W przypadku wydatków przeznaczonych na współfinansowanie programów i projektów, o których mowa w art. 80a, Minister Finansów, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, może utworzyć nową rezerwę celową i przenieść do niej zablokowane kwoty wydatków, po poinformowaniu komisji sejmowej właściwej do spraw budżetu.",

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

"6a. Rezerwę, o której mowa w ust. 5a, przeznaczają się na współfinansowanie tych programów lub projektów, w których realizacji nie występują opóźnienia.";

16) w art. 102 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Nie wygasają z upływem roku budżetowego wydatki budżetu państwa:

- 1) których planowanym źródłem finansowania są przychody z kredytów zagranicznych,
- 2) przeznaczone na współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a.";

17) w art. 103 w ust. 5 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

"3) informacje dotyczące otrzymanych i wydatkowanych środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a";

18) w art. 105 skreśla się ust. 3;

19) w art. 106 skreśla się ust. 2;

20) w art. 107 w ust. 1 skreśla się pkt 3;

21) w art. 110 w ust. 1 po wyrazach "limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne" dodaje się wyrazy ",na programy i projekty realizowane ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2a";

22) w art. 124 w ust. 1 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

"4a) wydatki na programy i projekty realizowane ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt. 2a";

23) w art. 138 w ust. 1:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) niezgodnym z przeznaczeniem wykorzystaniu środków publicznych otrzymanych z rezerwy budżetowej, dotacji z budżetu, funduszu celowego oraz ze środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a”,

b) dodaje się pkt 18 w brzmieniu:

„18) przyznaniu lub przekazaniu środków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a, bez zachowania procedur, o których mowa w art. 30 pkt 2.”;

24) w art. 190 w ust. 1 skreśla się pkt 2.

Art. 2.

Środki zgromadzone na rachunku, o którym mowa w art. 107 ust. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w art. 1, do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przekazuje się odpowiednio na rachunki, o których mowa w art. 30d ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień ustawowych zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc przepisy dotychczasowe, jeżeli nie są z nią sprzeczne, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4.

Przepisy art. 1:

1) pkt 1 lit.b),

2) pkt 6 - w zakresie dotyczącym art. 30e ust. 2,

3) pkt 7 lit. b) - w zakresie dotyczącym art. 61 ust. 4 pkt 5,

4) pkt 10, 15, 21 i 22

- stosuje się od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Zmiany ustawy o finansach publicznych w zakresie artykułów regulujących status środków pochodzących ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi dotyczą głównie wyłączenia tych środków z wydatków budżetu państwa. Stąd zmiany w art. 61 ust. 3 i 4, w art. 63 ust. 1 i 2, w art. 66 ust. 2 pkt 2, w art. 86 ust. 2, 3 i 6, w art. 102 ust. 2, w art. 105 ust. 3 i w art. 107 ust. 1, art. 190 ust. 1.

Środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, nie podlegające zwrotowi, są środkami publicznymi (art. 3 ustawy o finansach publicznych). Środki te nie są zaliczone do dochodów publicznych, ani do przychodów; stanowią odrębną kategorię, której charakter nie został dokładnie ustawowo zdefiniowany. Ich plan finansowy jest przedstawiony w ustawie budżetowej w formie załącznika, (zwykle jest to załącznik nr 3) obejmującego imiennie określone wydatki w podziale na poszczególne lata realizacji programu. Środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, nie podlegające zwrotowi, nie są także wymienione wśród dochodów budżetu państwa (art. 62 ustawy o finansach publicznych).

Do budżetu państwa, jako rocznego planu dochodów i wydatków budżetowych oraz przychodów i rozchodów (art. 61 ustawy o finansach publicznych) przedstawianego w formie ustawy budżetowej, środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, nie podlegające zwrotowi, powinny być włączone przez wyodrębnienie od innych wydatków budżetu państwa (art. 63 ust. 2 ustawy o finansach publicznych). Zgodnie natomiast z treścią art. 86 ust. 3 suma wydatków budżetu państwa oraz włączonych do budżetu państwa wydatków finansowanych środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, nie

podlegających zwrotowi, stanowi limit wydatków budżetu państwa. W praktyce przedstawia się prognozy wydatków realizowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi, w formie osobnego załącznika do ustawy budżetowej. Wydatki z nich realizowane nie wchodzi w skład limitu wydatków budżetu państwa - zawartego w załączniku nr 2 do ustawy budżetowej.

Włączenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi, do limitu wydatków budżetu państwa jest niekonsekwentne. Ponieważ istnieje plan finansowy (tj. wpływy deklarowane przez dawcę i przewidywane kwoty wydatków) dla tych środków w ujęciu wieloletnim, roczny limit wydatków budżetu zawierany w ustawie budżetowej może mieć jedynie charakter prognoz. Równocześnie może on stanowić ograniczenie realizacji programów pomocowych przez stworzenie dylematu: realizować program dalej i wydawać środki ponad limit wydatków budżetu państwa (gdy nowelizacja ustawy budżetowej jest zbyt odległa) lub pozwolić na jego przerwanie i opóźnienie, aby zachować roczny pułap wydatków. Proponuje się, aby usunąć zapis włączający wydatki ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi, do limitu budżetu państwa, czyli zapisy art. 61 ust. 3 i odpowiednio art. 86 ust. 2.

W konsekwencji wyłączenia wydatków z tych środków z wydatków budżetu państwa, nie istnieje potrzeba tworzenia rezerw celowych na wydatki z tych środków. Proponuje się nowe brzmienie art. 66 ust. 2 pkt 2.

Plan finansowy środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi, jest ustalony w umowie z dawcą lub w jednostronnej deklaracji dawcy. Różni się on od budżetu państwa, jest zazwyczaj wieloletni, przedstawiony w szczególności wymaganej przez dawcę (zazwyczaj wg planu rzeczowego a nie rodzaju wydatków).

Jak pokazały prace nad ustawą budżetową na lata 2000, 2001 i 2002 niemożliwe jest, ze względu na konieczność zachowania procedur dawcy tych środków, do czego zobowiązuje art. 30 ustawy o finansach publicznych - przedstawienie wydatków, które będą pokrywane ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi, na etapie tworzenia ustawy budżetowej w podziale klasyfikacji budżetowej. Stąd propozycja rozszerzenia art. 61 o ust. 4, skreślenia art. 63 ust. 2 i propozycja zmiany art. 86 ust. 6.

Skreślenie w art. 190 ust. 1 pkt 2 jest konsekwencją wykreślenia zapisów traktujących środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi, jako środki budżetu państwa. Wynika to także z konieczności utrzymania po 2002 r. rachunków bieżących dla obsługi programów realizowanych na podstawie umów zawartych z Komisją Europejską przed 2002 r. (programy te mają charakter wieloletni).

Mimo wyłączenia środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi, z wydatków budżetu państwa, pozostaje konieczność stworzenia możliwości klasyfikowania ich dla jednostek samorządu terytorialnego, dla których mogą być one dochodami – stąd zmiany art. 13. Proponowana regulacja usunie także kolizję między art. 13 a art. 3 ustawy o finansach publicznych.

Propozycja rozszerzenia zapisów art. 13 dotyczy umożliwienia jednostkom samorządu terytorialnego zapisania wpływów ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi, bowiem w myśl przepisów ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (art. 4 pkt 4a, art. 9 pkt 3a, art. 12 pkt 4a) środki te mogą być odpowiednio dochodami gminy, powiatu, województwa.

Propozycja dodania nowych art. 30a-f, a także ust. 1 pkt 4 i 18 do art. 138 wiąże się z koniecznością uściślenia statusu środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi, przy wyłączeniu ich z wydatków budżetu państwa. Ponieważ są one przeznaczane na cel z góry określony i muszą być wykorzystane w określonym czasie, a w przypadkach wykorzystania niezgodnie z przeznaczeniem lub bez zachowania odpowiednich procedur dawcy lub pobrania w sposób nienależny podlegają zwrotowi, należy analogicznie jak dla dotacji z budżetu państwa umożliwić sprawowanie kontroli nad ich wykorzystaniem i stosowanie sankcji w przypadku nadużyć przy ich wykorzystaniu.

Istnienie jednego rachunku, na którym są gromadzone środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, nie podlegające zwrotowi, jest nierealne. Dawcy pomocy bezzwrotnej zazwyczaj zastrzegają sobie istnienie odrębnego rachunku dla swych środków. Proponuje się wskazanie na możliwość istnienia “wyodrębnionych rachunków bankowych ...”. Propozycja zapisu art. 30b ust. 1 wynika bezpośrednio z uruchomienia obsługi bankowej dwóch nowych programów pomocowych Unii Europejskiej - ISPA i SAPARD, co wiąże się z koniecznością zawarcia umów bankowych dotyczących

otwarcia nowych rachunków do obsługi każdego z programów. Ponadto, istnieją ograniczone możliwości otwierania przez NBP kolejnych subkont w ramach jednego rachunku. W przypadku programu PHARE (już zostało otwartych 50 subkont, w przygotowaniu aneks o otwarciu 20 nowych subkont) - co roku istnieje potrzeba otwierania kolejnych wraz z podpisywaniem kolejnych Memorandów Finansowych dla programów PHARE. Wprowadzanie dodatkowych subkont na tym rachunku dla Memorandów podpisywanych w ramach programu ISPA (obecnie 32) i dla programu SAPARD uczyniłoby obsługę tego rachunku technicznie bardzo skomplikowaną i groziłoby możliwością powstania wielu pomyłek.

Dodanie w art. 138 ust. 1 nowego pkt 18 i zmiana brzmienia pkt 4 umożliwi objęcie katalogiem zawartym w tym artykule wykorzystywania środków niezgodnie z procedurami dawcy. Naruszenie warunków umowy z dawcą skutkuje koniecznością zwrotu z budżetu państwa do Unii Europejskiej źle wydatkowanej kwoty.

Niejasne jest sformułowanie uzależniające wydatkowanie środków na współfinansowanie programów pomocowych od uzyskania środków ze źródeł zagranicznych – stąd propozycja zmiany art. 92 ust. 4. W obecnym zapisie wydatkowanie środków na współfinansowanie jest uzależnione od uzyskania środków. Jeżeli ten zapis (art. 92 pkt 4) interpretować jako faktyczny napływ środków, stanowi to ograniczenie możliwości realizacji programów pomocowych. Proponuje się, aby wprowadzić jasny zapis tego przepisu, nie pozostawiający wątpliwości co do definicji momentu “uzyskania środków bezzwrotnych z zagranicy” jako moment powstania zobowiązania dawcy (podpisania Memorandum Finansowego). Interpretacja, że ze środków na współfinansowanie nie można pokryć kosztów np. przygotowania dokumentacji technicznej projektu inwestycyjnego, przed wpłynięciem środków na konto tego Memorandum, nawet jeżeli w Memorandum Finansowym zawartym z dawcą pomocy zostało to określone jako współfinansowanie strony polskiej, ogranicza możliwość wypełnienia przez Rząd Polski zobowiązań dotyczących współfinansowania zawartych w tych memorandach, co może doprowadzić do wycofania się dawcy (w większości przypadków Komisji Europejskiej) z umowy pomocy bezzwrotnej.

Zapisy dotyczące funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności są opracowane w oparciu o proponowane zapisy dotyczące środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi - czyli wyłączenie z wydatków budżetu

państwa, prezentacja programów realizowanych z tych środków w ustawie budżetowej w formie załączników, rozliczanie analogicznie jak dla dotacji z budżetu państwa, gromadzenie na wyodrębnionych rachunkach bankowych itp.

Skreśla się art. 95 ust. 3, zawierający delegację do wydania rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad i trybu kontroli..., który został do ustawy wprowadzony nowelą z 2000 r. Od dnia 1 stycznia 2002 r. weszły w życie przepisy Rozdziału 5, regulujące kwestie audytu i kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych, które skonsumowały merytorycznie zakres delegacji ustawowej z art. 95 ust. 3. W tej sytuacji wydanie przedmiotowego rozporządzenia stało się bezprzedmiotowe.

Wprowadzenie w życie zasad opisanych w ustawie usankcjonuje istniejącą praktykę.

Wejście ustawy w życie nie spowoduje skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obecnie obowiązujących przepisów. Nie wpłynie także na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.

UZASADNIENIE EUROPEJSKIEGO CHARAKTERU PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH

Celem projektu ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych jest wyłączenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi z wydatków budżetu państwa oraz usunięcie przeszkód w programowaniu wieloletnim budżetu państwa na potrzeby wieloletnich programów współfinansowanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej. Projekt ustawy reguluje również status środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi. Przedmiotowa regulacja konieczna jest do pełnego umożliwienia korzystania przez Polskę ze środków finansowych pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Szczegółowe zasady wydatkowania środków pochodzących z budżetu UE są określone w rozporządzeniach wspólnotowych dla każdego z funduszy określających procedury i sposób zarządzania tymi środkami.

W odniesieniu do funduszy przedakcesyjnych, którymi Polska jest objęta w okresie przedczłonkowskim wymienić należy przede wszystkim:

- Rozporządzenie Rady nr 1268/99/WE z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie pomocy Wspólnoty dla działań przedakcesyjnych na rzecz rolnictwa oraz rozwoju obszarów wiejskich w państwach kandydujących z Europy Środkowo-Wschodniej w okresie przedakcesyjnym
- Rozporządzenie Rady nr 1267/99/WE z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiające Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej
- Rozporządzenie Rady nr 1266/99/WE z 21 czerwca 1999 r. dotyczące koordynacji pomocy w ramach strategii przedakcesyjnej dla krajów ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej, oraz zmieniające rozporządzenie nr 3906/99/EWG

Po uzyskaniu przez Polskę członkostwa w UE i objęciu funduszami strukturalnymi obowiązywać będą:

- Rozporządzenie Rady nr 1260/99/WE z 21 czerwca 1999 r. wprowadzające ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych regulujące działania Wspólnoty realizowane poprzez Fundusze Strukturalne, Fundusz Spójności, Sekcję Orientacji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, Europejski Bank Inwestycyjny i inne dostępne instrumenty finansowe.
- Rozporządzenie Rady z 17 maja 1999 r. nr 1257/1999 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przed Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz rozporządzenie wykonawcze z 26 lutego 2002 nr 445/2002 w sprawie warunków stosowania rozporządzenia nr 1257/1999.
- Rozporządzenie Rady z 17 maja 1999 r. nr 1258/1999 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej oraz pozostałe rozporządzenia dla każdego z rynków rolnych finansowanych z Sekcji Gwarancji FEOGA.

Z uwagi na to, że przepisy rozporządzeń nie mogą być implementowane do porządku wewnętrznego państw członkowskich i obowiązują wprost, nie jest konieczne wprowadzanie zawartych w nich reguł do przepisów ustawowych. Konieczne jest jednakże przyjęcie uregulowań wykonawczych wszędzie tam gdzie przepisy rozporządzeń nakładają na państwa członkowskie obowiązek podjęcia działania. W szczególności w zakresie wypełnienia obowiązku przejęcia kontroli finansowej pomocy.

Warunkiem niezbędnym do korzystania z funduszy pochodzących ze środków UE jest umożliwienie wieloletniego programowania budżetu i zagwarantowanie środków niezbędnych do współfinansowania wydatków na przyjęte programy.

Projekt ustawy jest związany ze stanowiskiem negocjacyjnym Polski w obszarze „Polityka regionalna i koordynacja instrumentów strukturalnych”, w którym Polska podziela cele wspólnotowej polityki regionalnej oraz koordynacji instrumentów strukturalnych i wyraża wolę uczestnictwa od momentu akcesji w polityce spójności społeczno-gospodarczej wspólnoty i korzystania z funduszy strukturalnych oraz funduszu spójności na zasadach dostępnych dla innych państw członkowskich UE. Polska zamierza harmonizować swoje prawo z prawem wspólnotowym i dokonać jego pełnej implementacji jak najwcześniej.

Przygotowanie niniejszego projektu ustawy wynika z priorytetu 21.1 NPPC - stworzenie podstaw prawnych i instytucjonalnych oraz mechanizmów programowania zarządzania, monitorowania kontroli polityki regionalnej i spójności zgodnych z wymogami wspólnotowymi. 20 listopada 2001 r. Komisja Europejska przygotowała nieformalną Notę Informacyjną, w której określiła warunki instytucjonalne dla krajów kandydujących niezbędne dla tymczasowego zamknięcia negocjacji w tym obszarze.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/1411/2002/DPE-EK

Warszawa 21 maja 2002 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych (pismo nr RM-10-95-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Celem przedłożonego projektu jest wyłączenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi z wydatków budżetu państwa oraz usunięcie przeszkód w programowaniu wieloletnim budżetu państwa na potrzeby wieloletnich programów współfinansowanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej. Projekt ustawy reguluje również status środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi. Przedmiotowa regulacja konieczna jest do pełnego umożliwienia korzystania przez Polskę ze środków finansowych pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

- II. Szczegółowe zasady wydatkowania środków pochodzących z budżetu UE są określone w rozporządzeniach wspólnotowych dla każdego z funduszy określających procedury i sposób zarządzania tymi środkami.
- III. W odniesieniu do funduszy przedakcesyjnych, którymi Polska jest objęta w okresie przedczłonkowskim wymienić należy przede wszystkim:
- Rozporządzenie Rady nr 1268/99/WE z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie pomocy Wspólnoty dla działań przedakcesyjnych na rzecz rolnictwa oraz rozwoju obszarów wiejskich w państwach kandydujących z Europy Środkowo-Wschodniej w okresie przedakcesyjnym
 - Rozporządzenie Rady nr 1267/99/WE z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiające Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej
 - Rozporządzenie Rady nr 1266/99/WE z 21 czerwca 1999 r. dotyczące koordynacji pomocy w ramach strategii przedakcesyjnej dla krajów ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej, oraz zmieniające rozporządzenie nr 3906/99/EWG

Po uzyskaniu przez Polskę członkostwa w UE i objęciu funduszami strukturalnymi obowiązywać będą:

- Rozporządzenie Rady nr 1260/99/WE z 21 czerwca 1999 r. wprowadzające ogólne przepisy dotyczące funduszy strukturalnych regulujące działania Wspólnoty realizowane poprzez Fundusze Strukturalne, Fundusz Spójności, Sekcję Orientacji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, Europejski Bank Inwestycyjny i inne dostępne instrumenty finansowe.
 - Rozporządzenie Rady z 17 maja 1999 r. nr 1257/1999 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przed Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz rozporządzenie wykonawcze z 26 lutego 2002 nr 445/2002 w sprawie warunków stosowania rozporządzenia nr 1257/1999.
 - Rozporządzenie Rady z 17 maja 1999 r. nr 1258/1999 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej oraz pozostałe rozporządzenia dla każdego z rynków rolnych finansowanych z Sekcji Gwarancji FEOGA.
- IV. Z uwagi na to, że przepisy rozporządzeń nie mogą być implementowane do porządku wewnętrznego państw członkowskich i obowiązują wprost, nie jest konieczne wprowadzanie zawartych w nich reguł do przepisów ustawowych. Konieczne jest jednakże przyjęcie uregulowań wykonawczych wszędzie tam gdzie przepisy

rozporządzeń nakładają na państwa członkowskie obowiązek podjęcia działania. I tak Rozporządzenie Rady nr 1260/1999 w art. 38 nakłada na państwa członkowskie obowiązek przejęcia kontroli finansowej pomocy i między innymi odzyskiwania kwot utraconych w wyniku stwierdzenia nieprawidłowości naliczając odsetki od opóźnionych płatności. Projektowana zmiana ustawy wprowadza stosowne mechanizmy w art. 30b oraz 138 ust 1 pkt 18 nakazujące zwrot środków wykorzystywanych niezgodnie z procedurami lub z naruszeniem przepisów budżetowych.

- V. Warunkiem niezbędnym do korzystania z funduszy pochodzących ze środków UE jest umożliwienie wieloletniego programowania budżetu i zagwarantowanie środków niezbędnych do współfinansowania wydatków na przyjęte programy. Wymogi dotyczące wieloletniego planowania i zapewnienia współfinansowania określone są w art. 11, 14, 17-19. Dotychczasowe przepisy ustawy o finansach publicznych ustanowiły ogólne ramy prawne umożliwiające programowanie budżetu w okresie dłuższym niż rok. Konieczne jednak były dodatkowe zmiany mające na celu uzupełnienie istniejących przepisów. Cel ten spełniają przepisy art. 61, art. 80a, 86, 110 ust. 1 i 124 ust 1 pkt 4a.
- VI. Zmiany wprowadzone do opiniowanej wersji projektu polegają na wykreśleniu zapisu uznającego za środki publiczne wpływy z tytułu działań Wspólnej Polityki Rolnej i innych pochodzących z Unii Europejskiej z pierwotnej wersji art. 3 ust. 1 pkt 2a, który określa kategorie środków publicznych. W ramach Wspólnej Polityki Rolnej dokonywane są płatności dla rolnictwa regulowane w ramach Sekcji Gwarancji FEOGA, których reguły określone są między innymi w rozporządzeniu nr 1258/1999. Procedura płatności: zwrotów eksportowych, interwencji na rynkach rolnych i działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich spoza celu 1 oraz innych form udziału finansowego Unii w finansowaniu polityki rolnej, polega na transferze środków finansowych z budżetu Unii, oraz na wypłacaniu świadczeń przez budżet państwa w formie zaliczek a następnie zwrotu tych należności do budżetu państwa z budżetu UE. Przepływ tych środków podlega procedurom określonym w prawie wspólnotowym jednakże wymaga wyodrębnienia w prawie finansowym i uregulowania prawnego.

VII. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, że przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Marek Belka
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Finansów

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Finansów

z dnia

w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów.

Na podstawie art. 13 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365 i Nr , poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się klasyfikację dochodów, wydatków publicznych, przychodów o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 oraz środków o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, zwanej dalej „ustawą”, według:

- 1) działów, zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia,
- 2) rozdziałów, zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia,
- 3) paragrafów dochodów i przychodów, zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia,
- 4) paragrafów wydatków, zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia.

§ 2.

Ustala się klasyfikację przychodów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy, według paragrafów zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia.

§ 3.

Ustala się klasyfikację rozchodów, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, według paragrafów zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia.

§ 4.

1. Ustala się klasyfikację wydatków o większej szczegółowości niż określona w § 1 dla zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia.
2. Klasyfikacja, o której mowa w ust. 1 może być stosowana wyłącznie na wewnętrzne potrzeby jednostek organizacyjnych:
 - 1) Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie realizowanych działań,
 - 2) innych dysponentów części budżetowych w zakresie działu 752 Obrona narodowa oraz działu 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.

§ 5.

Szczegółowość stosowania podziałek klasyfikacji w planowaniu, rachunkowości i sprawozdawczości ustalają odrębne przepisy.

§ 6.

Szczegółowa klasyfikacja dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów ma zastosowanie po raz pierwszy do opracowania projektu ustawy budżetowej i projektów budżetów jednostek samorządu terytorialnego na rok 2004.

§ 7.

Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 lipca 2000 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 59, poz. 688, z 2001 r. Nr 47, poz. 501 oraz z 2002 r. Nr 46, poz. 436 i Nr, poz.).

§ 8.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

UZASADNIENIE

Na podstawie upoważnienia zawartego w art.13 ust.3 i 4 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365 i Nr, poz.) Minister Finansów obowiązany jest określić szczegółową klasyfikację dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących z Unii Europejskiej. Projekt niniejszego rozporządzenia uwzględnia zmiany wynikające ze znowelizowanej ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych i znowelizowanej ustawy z dnia z 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Propozycja rozszerzenia zapisów w załączniku nr 3 (klasyfikacja paragrafów dochodów) do niniejszego rozporządzenia umożliwi jednostkom samorządu terytorialnego zapisanie wpływów ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi, bowiem w myśl przepisów ustawy z 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (art. 4 pkt 4a, art. 9 pkt 3a, art. 12 pkt 4a) środki te mogą być odpowiednio dochodami gminy, powiatu, województwa.

Niniejsze rozporządzenie nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

Ze względu na przedmiot projektu dokonanie pogłębionej analizy skutków regulacji nie jest konieczne.

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Finansów

Załącznik nr 1

KLASYFIKACJA DZIAŁÓW

		Symbole klas według PKD
010	Rolnictwo i łowiectwo	01.11-01.50
020	Leśnictwo	02.01-02.02
050	Rybołówstwo i rybactwo	05.01-05.02
100	Górnictwo i kopalnictwo	10.10-14.50
150	Przetwórstwo przemysłowe	15.11-37.20
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	40.10-41.00
500	Handel	50.10-52.74
550	Hotele i restauracje	55.11-55.52
600	Transport i łączność	60.10-63.23,63.40, 64.11-64.20
630	Turystyka	63.30
700	Gospodarka mieszkaniowa	70.11-70.32
710	Działalność usługowa	71.10-71.40, 74.11-74.84, 93.01-93.05
720	Informatyka	72.10-72.60
730	Nauka	73.10-73.20
750	Administracja publiczna	ex 75.11-75.14, 75.21
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	ex 75.11-75.14
752	Obrona narodowa	75.22
753	Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	75.30
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	75.24-75.25
755	Wymiar sprawiedliwości	75.23

756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	ex	75.11
757	Obsługa długu publicznego	ex	75.11
758	Różne rozliczenia	65.11-67.20, ex	75.11
801	Oświata i wychowanie	80.10-80.22, 80.41-80.42	
803	Szkolnictwo wyższe		80.30
851	Ochrona zdrowia		85.11-85.20
853	Opieka społeczna	ex	85.31-85.32
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	ex	85.31-85.32
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska		90.00
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		92.11-92.52
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody		92.53
926	Kultura fizyczna i sport		92.61-92.72

Zamieszczony przy symbolach klas wg PKD wyróżnik „ex” oznacza, że objęty danym grupowaniem dział nie wyczerpuje pełnego zakresu wyróżnionego grupowania.

KLASYFIKACJA ROZDZIAŁÓW

Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo

- 01001 Krajowe Centrum Doradztwa, Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich
- 01002 Ośrodki doradztwa rolniczego
- 01003 Upowszechnianie doradztwa rolniczego
- 01004 Biura geodezji i terenów rolnych
- 01005 Prace geodezyjno-urzędniowe na potrzeby rolnictwa
- 01006 Zarządy melioracji i urządzeń wodnych
- 01007 Zakłady konserwacji urządzeń wodnych i melioracji
- 01008 Budowa i utrzymanie urządzeń melioracji wodnych
- 01009 Spółki wodne
- 01010 Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi
- 01011 Stacja Chemiczno-Rolnicza
- 01012 Nawozy wapniowe
- 01013 Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
- 01015 Postęp biologiczny w produkcji roślinnej
- 01017 Ochrona Roślin
- 01018 Rolnictwo ekologiczne
- 01019 Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt
- 01020 Postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej
- 01021 Inspekcja Weterynaryjna
- 01022 Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego
- 01023 Inspekcja jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych
- 01024 Kontrola jakości gleb, roślin, produktów rolniczych i spożywczych
- 01025 Monitorowanie dostępu polskich artykułów rolno-spożywczych do rynków zagranicznych i wielkości importu
- 01027 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- 01028 Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych

01029	Dopłaty do odsetek od kredytów na cele gospodarki rolnej
01030	Izby rolnicze
01031	Grupy producentów rolnych
01032	Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa
01078	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
01095	Pozostała działalność
01097	Gospodarstwa pomocnicze

Dział 020 - Leśnictwo

02001	Gospodarka leśna
02002	Nadzór nad gospodarką leśną
02078	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
02095	Pozostała działalność
02097	Gospodarstwa pomocnicze

Dział 050 - Rybołówstwo i rybactwo

05001	Rybołówstwo
05002	Rybactwo
05003	Państwowa Straż Rybacka
05004	Inspektoraty rybołówstwa morskiego
05005	Wykup kwot połowowych dla rybołówstwa dalekomorskiego
05006	Zarybianie polskich obszarów morskich
05007	Dopłaty do odsetek od kredytów na cele gospodarki rybnej
05078	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
05095	Pozostała działalność

Dział 100 - Górnictwo i kopalnictwo

10001	Górnictwo węgla kamiennego
10002	Górnictwo węgla brunatnego
10003	Kopalnictwo rud cynkowo-ołowiowych
10004	Kopalnictwo minerałów dla przemysłu chemicznego oraz do produkcji nawozów
10005	Produkcja soli
10006	Pozostałe górnictwo i kopalnictwo

- 10078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 10095 Pozostała działalność

Dział 150 – Przetwórstwo przemysłowe

- 15001 Drukarnie
- 15002 Wydawanie podręczników szkolnych i akademickich
- 15004 Zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej
- 15005 Stacje ratownictwa chemicznego
- 15006 Hutnictwo
- 15008 Naprawa i konserwacja sprzętu medycznego
- 15011 Rozwój przedsiębiorczości
- 15015 Rozliczenie kosztów przedsięwzięć realizowanych za granicą
- 15016 Dopłaty do odsetek od kredytów na finansowanie kontraktów eksportowych
- 15017 Rozliczenia z tytułu gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń kontraktów eksportowych
- 15018 Rozliczenia związane z systemem dopłat do oprocentowania kredytów eksportowych o stałych stopach procentowych
- 15078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 15095 Pozostała działalność
- 15097 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

- 40001 Dostarczanie ciepła
- 40002 Dostarczanie wody
- 40003 Dostarczanie energii elektrycznej
- 40004 Dostarczanie paliw gazowych
- 40078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 40095 Pozostała działalność
- 40097 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 500 - Handel

- 50001 Inspekcja Handlowa
- 50002 Agencja Rynku Rolnego
- 50003 Agencja Rezerw Materiałowych

- 50004 Utrzymanie obowiązkowych zapasów paliw ciekłych
- 50005 Promocja eksportu
- 50095 Pozostała działalność

Dział 550 - Hotele i restauracje

- 55001 Schroniska turystyczne
- 55002 Pola kempingowe
- 55003 Bary mleczne
- 55078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 55095 Pozostała działalność
- 55097 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 600 - Transport i Łączność

- 60001 Krajowe pasażerskie przewozy kolejowe
- 60002 Infrastruktura kolejowa
- 60003 Krajowe pasażerskie przewozy autobusowe
- 60004 Lokalny transport zbiorowy
- 60005 Autostrady płatne
W rozdziale tym ujmuje się wydatki, o których mowa w art. 18a ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838 i Nr 86, poz. 958, z 2001 r. Nr 125, poz. 1371 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253)
- 60011 Drogi publiczne krajowe
- 60013 Drogi publiczne wojewódzkie
- 60014 Drogi publiczne powiatowe
- 60015 Drogi publiczne w miastach na prawach powiatu (w rozdziale nie ujmuje się wydatków na drogi gminne)
- 60016 Drogi publiczne gminne
- 60017 Drogi wewnętrzne
- 60031 Przejścia graniczne
- 60041 Infrastruktura portowa
- 60042 Urzędy żeglugi śródlądowej
- 60043 Urzędy morskie
- 60044 Ratownictwo morskie
- 60045 Główny Inspektorat Lotnictwa Cywilnego

60046	Operatorzy pocztowi
60047	Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty
60052	Zadania w zakresie telefonizacji
60055	Inspekcja Transportu Drogowego
60056	Urząd Lotnictwa Cywilnego
60057	Krajowy Fundusz Autostradowy
60059	Resortowy Ośrodek Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej
60078	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
60095	Pozostała działalność
60097	Gospodarstwa pomocnicze

Dział 630 - Turystyka

63001	Ośrodki informacji turystycznej
63002	Polska Organizacja Turystyczna
63003	Zadania w zakresie upowszechniania turystyki
63078	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
63095	Pozostała działalność

Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa

70001	Zakłady gospodarki mieszkaniowej
70004	Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej
70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami
70012	Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa
70013	Wojskowa Agencja Mieszkaniowa
70014	Umorzenie kredytów mieszkaniowych
70015	Refundacja premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych
70016	Premie za systematyczne oszczędzanie na mieszkaniowych książeczkach oszczędnościowych
70017	Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych
70018	Premie za oszczędzanie w kasach oszczędnościowo –budowlanych
70019	Krajowy Fundusz Mieszkaniowy
70020	Fundusz Termomodernizacji
70021	Towarzystwa Budownictwa Społecznego
70078	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych

70095 Pozostała działalność

Dział 710 - Działalność usługowa

71001 Zespoły usług projektowych
71002 Jednostki organizacji i nadzoru inwestycyjnego
71003 Biura planowania przestrzennego
71004 Plany zagospodarowania przestrzennego
71005 Roboty geologiczne (nieinwestycyjne)
71012 Ośrodki dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej
71013 Prace geodezyjne i kartograficzne (nieinwestycyjne)
71014 Opracowania geodezyjne i kartograficzne
71015 Nadzór budowlany
71017 Polskie Centrum Akredytacji
71018 Regionalne zarządy gospodarki wodnej
71019 Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna
71020 Organizacja targów i wystaw
71021 Główny Urząd Geodezji i Kartografii
71030 Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym
71031 Centrum Badania Opinii Społecznej
71032 Agencja Mienia Wojskowego
71035 Cmentarze
71078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
71095 Pozostała działalność
71097 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 720 - Informatyka

72001 Zakłady techniki obliczeniowej
72002 Inne jednostki usług informatycznych
72095 Pozostała działalność
72097 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 730 - Nauka

73001 Projekty badawcze i celowe w dziedzinie nauk przyrodniczych
73002 Projekty badawcze i celowe w dziedzinie nauk technicznych

- 73003 Projekty badawcze i celowe w dziedzinie nauk społecznych, humanistycznych i ścisłych
- 73005 Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych oraz badania własne szkół wyższych
- 73006 Działalność wspomagająca badania
- 73007 Współpraca naukowa i naukowo – techniczna z zagranicą
- 73095 Pozostała działalność

Dział 750 - Administracja publiczna

- 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej
- 75002 Polski Komitet Normalizacyjny
- 75004 Kancelaria Polskiej Akademii Nauk
- 75006 Rządowe Centrum Legislacji
- 75007 Jednostki terenowe podległe naczelnym i centralnym organom administracji rządowej
- 75008 Izby skarbowe
- 75009 Urzędy skarbowe
- 75010 Urzędy kontroli skarbowej
- 75011 Urzędy wojewódzkie
- 75012 Główny Urząd Cel w likwidacji
- 75013 Izby celne i Urzędy celne
- 75015 Regionalne izby obrachunkowe
- 75016 Samorządowe kolegia odwoławcze
- 75017 Samorządowe sejmiki województw
- 75018 Urzędy marszałkowskie
- 75019 Rady powiatów
- 75020 Starostwa powiatowe
- 75022 Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)
- 75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)
- 75045 Komisje poborowe
- 75046 Komisje egzaminacyjne
- Rozdział ten nie dotyczy komisji egzaminacyjnych działających w systemie oświaty.
- 75047 Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych

W rozdziale tym ujmuje się w szczególności zadania w zakresie druku i kolportażu znaków akcyzy, formularzy podatkowych i druków resortowych oraz usług pocztowych i bankowych związanych z rozliczaniem podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych.

- 75051 Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
- 75052 Wybory do Sejmu i Senatu
- 75053 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie
- 75054 Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne
- 75056 Spis powszechny i inne
- 75057 Placówki zagraniczne
- 75058 Działalność informacyjna i kulturalna prowadzona za granicą
- 75059 Operacje pokojowe
- 75060 Pomoc zagraniczna
Rozdział ten obejmuje m. in. wydatki na pomoc techniczną dla państw w drodze transformacji i pomoc humanitarną.
- 75061 Ośrodek Studiów Wschodnich
- 75062 Polski Instytut Spraw Międzynarodowych
- 75063 Polski Komitet do spraw UNESCO
- 75064 Współpraca naukowo – techniczna z zagranicą
- 75065 Krajowa Szkoła Administracji Publicznej
- 75066 Komitety Naukowe Polskiej Akademii Nauk
- 75067 Pomocnicze placówki naukowe i inne jednostki organizacyjne Polskiej Akademii Nauk
- 75068 Rada do Spraw Uchodźców
- 75078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 75095 Pozostała działalność
- 75097 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa

- 75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa
- 75102 Naczelne organy sądownictwa
- 75103 Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
- 75104 Krajowa Rada Sądownictwa
- 75105 Rzecznik Interesu Publicznego

- 75106 Odznaczenia państwowe
- 75107 Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
- 75108 Wybory do Sejmu i Senatu
- 75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie
- 75110 Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne
- 75111 Współpraca naukowo – techniczna z zagranicą
- 75112 Jednostki podległe Instytutowi Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
- 75178 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 75195 Pozostała działalność
- 75197 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 752 - Obrona narodowa

- 75201 Wojska Lądowe
- 75202 Wojska Lotnicze
- 75203 Marynarka Wojenna
- 75204 Centralne wsparcie
- 75205 Zespoły kontaktowe i struktury dowodzenia NATO
- 75206 Wojskowe Służby Informacyjne
- 75207 Żandarmeria Wojskowa
- 75208 Ordynariat Polowy Wojska Polskiego
- 75209 Prawosławny Ordynariat Wojska Polskiego
- 75210 Ewangelickie Duszpasterstwo Wojskowe
- 75211 Pozostałe jednostki wojskowe
- 75212 Pozostałe wydatki obronne
- 75214 Wykonywanie funkcji Państwa Gospodarza (HNS)
- 75215 Zadania związane z utrzymaniem mocy rezerwowych ze względu na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
- 75278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 75297 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 753 - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

- 75301 Świadczenia pieniężne z zaopatrzenia emerytalnego

- 75302 Uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne
 - 75303 Fundusz Ubezpieczeń Społecznych
 - 75304 Fundusz Alimentacyjny
 - 75305 Fundusz Emerytalno-Rentowy
 - 75306 Fundusz Prewencji i Rehabilitacji
 - 75307 Fundusz Administracyjny
 - 75308 Fundusz Rezerwy Demograficznej
 - 75309 Składki na ubezpieczenia społeczne
- Rozdział ten występuje wyłącznie w części 73. Zakład Ubezpieczeń Społecznych i obejmuje składki na ubezpieczenia społeczne finansowane z budżetu państwa za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby pobierające zasiłek macierzyński oraz za osoby niepełnosprawne.
- 75395 Pozostała działalność

Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

- 75401 Urząd Ochrony Państwa
- 75402 Komenda Główna Policji
- 75403 Jednostki terenowe Policji
- 75404 Komendy wojewódzkie Policji
- 75405 Komendy powiatowe Policji
- 75406 Straż Graniczna
- 75407 Nadwiślańskie Jednostki Wojskowe MSWiA w likwidacji
- 75408 Biuro Ochrony Rządu
- 75409 Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
- 75410 Komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej
- 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej
- 75412 Ochotnicze straże pożarne
- 75413 Pozostałe jednostki ochrony przeciwpożarowej
- 75414 Obrona cywilna
- 75415 Zadania ratownictwa górskiego i wodnego
- 75416 Straż Miejska
- 75417 Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego
- 75478 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 75495 Pozostała działalność

75497 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości

75501 Centralne administracyjne jednostki wymiaru sprawiedliwości i prokuratury
75502 Jednostki sądownictwa powszechnego
75503 Sądy wojskowe
75504 Izby morskie
75505 Jednostki powszechne prokuratury
75506 Wojskowe jednostki organizacyjne prokuratury
75507 Instytuty naukowe resortu sprawiedliwości
75512 Więziennictwo
75513 Zakłady dla nieletnich
75578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
75595 Pozostała działalność
75597 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej

75601 Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych
 W rozdziale tym ujmuje się wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (zasady ogólne), wpływy zryczałtowanego podatku dochodowego oraz wpływy z karty podatkowej.
75602 Wpływy z podatku dochodowego od banków i pozostałych instytucji finansowych oraz wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego
75603 Wpływy z podatku dochodowego od pozostałych osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych
75605 Wpłaty z zysku przedsiębiorstw i jednoosobowych spółek
75606 Wpływy z podatku od towarów i usług
75607 Wpływy z podatku akcyzowego od alkoholu etylowego
75608 Wpływy z podatku akcyzowego od wina, pozostałych napojów fermentowanych i produktów pośrednich
75609 Wpływy z podatku akcyzowego od piwa
75610 Wpływy z podatku akcyzowego od paliw silnikowych
75611 Wpływy z podatku akcyzowego od samochodów osobowych
75612 Wpływy z podatku akcyzowego od wyrobów tytoniowych
75613 Wpływy z podatku akcyzowego od pozostałych wyrobów akcyzowych

- 75614 Wpływy z gier
- 75615 Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych
- 75616 Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych
- 75617 Wpływy z innych podatków od innych jednostek (poza wymienionymi w wyodrębnionych rozdziałach)
- 75618 Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw
- 75619 Wpływy z różnych rozliczeń
- 75620 Wpływy z rozliczeń jednostek budżetowych z tytułu potrąceń
- 75621 Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa
- 75622 Udziały powiatów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa
- 75623 Udziały województw w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa
- 75624 Dywidendy
- 75625 Podatek akcyzowy od energii elektrycznej

Dział 757 - Obsługa długu publicznego

- 75701 Obsługa zadłużenia zagranicznego, należności i innych operacji zagranicznych
- 75702 Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego
- 75703 Obsługa krajowych skarbowych papierów wartościowych
- 75704 Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego
- 75705 Obsługa kredytów podmiotów krajowych

Dział 758 - Różne rozliczenia

- 75801 Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego
- 75802 Część podstawowa subwencji ogólnej dla gmin
- 75803 Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów
- 75804 Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla województw
- 75805 Część rekompensująca subwencji ogólnej dla gmin
- 75806 Część drogowa subwencji ogólnej dla powiatów i województw

- 75809 Rozliczenia między jednostkami samorządu terytorialnego
- 75810 Uzupełnienie funduszy statutowych banków i innych instytucji finansowych
- 75811 Rozliczenia z tytułu rachunków clearingowych, barterowych i specjalnych oraz różnice koeficjentowe
- 75812 Rozliczenia z międzynarodowymi organizacjami finansowymi
- 75813 Rozliczenia z tytułu odpowiedzialności Skarbu Państwa za wkłady oszczędnościowe ludności
- 75814 Różne rozliczenia finansowe
- 75815 Wpływy do wyjaśnienia
- 75816 Wpływy do rozliczenia
- 75817 Ogólna rezerwa budżetowa Rady Ministrów
- 75818 Rezerwy ogólne i celowe
W rozdziale tym ujmuje się tylko rezerwy, których nie można podzielić na działy i rodzaje wydatków w okresie uchwalania budżetu oraz rezerwy subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.
- 75820 Prywatyzacja
- 75822 Fundusz Kościelny
- 75823 Partie polityczne
- 75824 Komitety wyborcze (wyborców)

Dział 801 - Oświata i wychowanie

- 80101 Szkoły podstawowe
- 80102 Szkoły podstawowe specjalne
- 80104 Przedszkola przy szkołach podstawowych
- 80110 Gimnazja
- 80111 Gimnazja specjalne
- 80113 Dowożenie uczniów do szkół
- 80114 Zespoły ekonomiczno-administracyjne szkół
- 80120 Licea ogólnokształcące
- 80121 Licea ogólnokształcące specjalne
- 80122 Licea wojskowe
- 80130 Szkoły zawodowe
- 80132 Szkoły artystyczne
- 80133 Szkoły pomaturalne i policealne
- 80134 Szkoły zawodowe specjalne

- 80135 Szkolnictwo polskie za granicą
- 80136 Kuratoria oświaty
- 80140 Centra kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz ośrodki dokształcania zawodowego
- 80141 Kolegia nauczycielskie i nauczycielskie kolegia języków obcych
- 80142 Ośrodki szkolenia, dokształcania i doskonalenia kadr
- 80143 Jednostki pomocnicze szkolnictwa
- 80144 Inne formy kształcenia osobno nie wymienione
- 80145 Komisje egzaminacyjne
W rozdziale tym ujmuje się wszystkie komisje egzaminacyjne funkcjonujące w systemie oświaty.
- 80146 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli
- 80178 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 80195 Pozostała działalność
- 80197 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 803 - Szkolnictwo wyższe

- 80302 Wyższe szkoły wojskowe
- 80303 Wyższe szkoły służb publicznych
- 80304 Wyższe szkoły pożarnictwa
- 80306 Działalność dydaktyczna
- 80307 Jednostki pomocnicze szkolnictwa wyższego
- 80309 Pomoc materialna dla studentów
- 80310 Fundusz Kredytów i Pożyczek Studenckich
- 80378 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 80395 Pozostała działalność

Dział 851 - Ochrona zdrowia

- 85111 Szpitale ogólne
- 85112 Szpitale kliniczne
- 85115 Sanatoria
- 85116 Profilaktyczne domy zdrowia
- 85117 Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze
- 85118 Szpitale uzdrowiskowe
- 85119 Leczenie sanatoryjno-klimatyczne

85120	Lecznictwo psychiatryczne
85121	Lecznictwo ambulatoryjne
85131	Lecznictwo stomatologiczne
85132	Inspekcja Sanitarna
85133	Inspekcja Farmaceutyczna
85135	Kasy chorych
85136	Krajowy Związek Kas Chorych
85141	Ratownictwo medyczne
85142	Kolumny transportu sanitarnego
85143	Publiczna służba krwi
85145	Zakłady dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji
85147	Zespoły metodyczne opieki zdrowotnej
85148	Medycyna pracy
85149	Programy polityki zdrowotnej
85151	Wysokospecjalistyczne procedury medyczne
85152	Zapobieganie i zwalczanie AIDS
85153	Zwalczanie narkomanii
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi
85156	Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego
85157	Szaże i specjalizacje medyczne
85158	Izby wytrzeźwień
85178	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
85195	Pozostała działalność
85197	Gospodarstwa pomocnicze

Dział 853 - Opieka społeczna

85301	Placówki opiekuńczo-wychowawcze
	W rozdziale tym poza wydatkami związanymi z działalnością placówek opiekuńczo – wychowawczych ujmują się wydatki na usamodzielnienie osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze i ośrodki szkolno – wychowawcze oraz na kontynuowanie nauki przez te osoby.
85302	Domy pomocy społecznej
85303	Ośrodki wsparcia

- 85304 Rodziny zastępcze
- 85305 Żłobki
- 85313 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej
- 85314 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne
W rozdziale tym ujmuje się zasiłki i pomoc w naturze oraz wydatki na opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, a także za osoby rezygnujące z pracy w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad ciężko chorym członkiem rodziny.
- 85315 Dodatki mieszkaniowe
- 85316 Zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze
- 85317 Regionalne ośrodki polityki społecznej
- 85318 Powiatowe centra pomocy rodzinie
- 85319 Ośrodki pomocy społecznej
- 85320 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej
- 85321 Zespoły do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności
- 85322 Fundusz Pracy
- 85323 Państwowy Fundusz Kombatantów
- 85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- 85325 Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
- 85326 Ośrodki adopcyjno-opiekuncze
- 85328 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
- 85329 Specjalistyczne ośrodki szkoleniowo-rehabilitacyjne
- 85330 Opieka i pomoc dla Polonii i Polaków za granicą
- 85331 Pomoc dla uchodźców
- 85332 Wojewódzkie urzędy pracy
- 85333 Powiatowe urzędy pracy
- 85334 Pomoc dla repatriantów
- 85335 Refundacja ulg dla inwalidów wojennych i wojskowych z tytułu ubezpieczenia OC i A-C
- 85378 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 85395 Pozostała działalność
- 85397 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza

- 85401 Świetlice szkolne
- 85402 Ośrodki szkolno-wychowawcze
- 85403 Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze
- 85404 Przedszkola
- 85405 Przedszkola specjalne
- 85406 Poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz inne poradnie specjalistyczne
- 85407 Placówki wychowania pozaszkolnego
- 85410 Internaty i bursy szkolne
- 85411 Domy wczasów dziecięcych
- 85412 Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej
- 85413 Kolonie i obozy dla młodzieży polonijnej w kraju
- 85415 Pomoc materialna dla uczniów
- 85416 Ochotnicze Hufce Pracy
- 85417 Szkolne schroniska młodzieżowe
- 85418 Przeciwdziałanie i ograniczanie skutków patologii społecznej
- 85478 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 85495 Pozostała działalność
- 85497 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

- 90001 Gospodarka ściekowa i ochrona wód
- 90002 Gospodarka odpadami
- 90003 Oczyszczanie miast i wsi
- 90004 Utrzymanie zieleni w miastach i gminach
- 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu
- 90006 Ochrona gleby i wód podziemnych
- 90007 Zmniejszenie hałasu i wibracji
- 90008 Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu
- 90009 Ochrona przed promieniowaniem jonizującym
- 90010 Działalność badawczo – rozwojowa
- 90011 Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- 90012 EKO – Fundusz
- 90013 Schroniska dla zwierząt

90014	Inspekcja Ochrony Środowiska
90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg
90016	Agencja Rozwoju Komunalnego
90017	Zakłady gospodarki komunalnej
90078	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
90095	Pozostała działalność

Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

92101	Produkcja i opracowywanie filmów
92102	Dystrybucja i rozpowszechnianie filmów
92103	Zadania w zakresie kinematografii
92104	Działalność radiowa i telewizyjna
92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury
92106	Teatry dramatyczne i lalkowe
92107	Teatry muzyczne, opery, operetki
92108	Filharmonie, orkiestry, chóry i kapele
92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby
92110	Galerie i biura wystaw artystycznych
92113	Centra kultury i sztuki
92114	Pozostałe instytucje kultury
92115	Polska Agencja Prasowa
92116	Biblioteki
92117	Archiwa
92118	Muzea
92119	Ośrodki ochrony i dokumentacji zabytków
92120	Ochrona i konserwacja zabytków
92121	Służba Ochrony Zabytków
92122	Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
92123	Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa
92124	Zarząd Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych Miasta Krakowa
92125	Fundusz Promocji Twórczości
92178	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
92195	Pozostała działalność
92197	Gospodarstwa pomocnicze

Dział 925 - Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody

- 92501 Parki narodowe
- 92502 Parki krajobrazowe
- 92503 Rezerваты i pomniki przyrody
- 92504 Ogrody botaniczne i zoologiczne
- 92578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 92595 Pozostała działalność
- 92597 Gospodarstwa pomocnicze

Dział 926 - Kultura fizyczna i sport

- 92601 Obiekty sportowe
- 92603 Komisja do Zwalczenia Dopingu w Sporcie
- 92604 Instytucje kultury fizycznej
- 92605 Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu
- 92678 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych
- 92695 Pozostała działalność

KLASYFIKACJA PARAGRAFÓW DOCHODÓW I PRZYCHODÓW (Z OBJAŚNIENIAMI)

Klasyfikacja określona w tym załączniku dotyczy dochodów, przychodów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 oraz środków o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 2a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365)

Dochody należne budżetowi państwa zaliczane do działu 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej ujmowane są w części 19 Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, z wyjątkiem dywidend od udziału Skarbu Państwa w spółkach, ujmowanych w części 36 Skarb Państwa.

Klasyfikacja paragrafów dochodów jest czterocyfrowa. Czwartą cyfrą jest zero lub niżej wymieniona odpowiednia cyfra.

1. Finansowanie programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej.
2. Finansowanie programów z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności.

Paragrafy

- 001 Podatek dochodowy od osób fizycznych
- 002 Podatek dochodowy od osób prawnych
- 003 Zryczałtowany podatek dochodowy od osób fizycznych

Paragraf ten obejmuje wpływy, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930), oraz wpływy z ryczałtów określonych w art. 28, 29 i 30 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 i Nr 22, poz. 270).

- 005 Podatek od gier
- 006 Cła

- 007 Podatek od towarów i usług od importu towarów (VAT)
- 008 Zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób
- 009 Podatek od pozostałych towarów i usług (VAT)
- 011 Podatek akcyzowy od wyrobów akcyzowych produkcji krajowej
- 012 Podatek akcyzowy od wyrobów akcyzowych importowanych
- 031 Podatek od nieruchomości
- 032 Podatek rolny
- 033 Podatek leśny
- 034 Podatek od środków transportowych
- 035 Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej
- 036 Podatek od spadków i darowizn
- 037 Podatek od posiadania psów
- 041 Wpływy z opłaty skarbowej
- 042 Wpływy z opłaty komunikacyjnej
Paragraf ten obejmuje opłaty z tytułu wydania tablic rejestracyjnych, praw jazdy, czasowych pozwoleń i innych druków.
- 043 Wpływy z opłaty targowej
- 044 Wpływy z opłaty miejscowej
- 045 Wpływy z opłaty administracyjnej za czynności urzędowe
- 046 Wpływy z opłaty eksploatacyjnej
- 047 Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości
- 048 Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu
- 049 Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw
- 050 Podatek od czynności cywilnoprawnych
- 056 Zaległości z podatków zniesionych
Paragraf ten obejmuje podatki zniesione, tj. wpływy z zaległości podatków i opłat, których podstawy wymiaru wygasły, i należności z nimi zrównanych, jak również z zaległości przeniesionych do ewidencji zaległości zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach.
- 057 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od ludności
Paragraf ten obejmuje grzywny oraz kary od ludności, wymierzone i pobierane przez sądy oraz właściwe organy administracji publicznej, między innymi grzywny wymierzone przez kolegia do spraw wykroczeń, grzywny nakładane w

formie mandatu karnego oraz grzywny i kary pieniężne wymierzone na podstawie ustawy – Kodeks karny skarbowy.

058 Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych

059 Wpływy z opłat za koncesje i licencje

060 Wpływy z tytułu realizacji odpowiedzialności Skarbu Państwa za wkłady oszczędnościowe ludności

069 Wpływy z różnych opłat

Paragraf ten obejmuje opłaty pobierane przez jednostki administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości oraz inne jednostki budżetowe, a w szczególności:

- opłaty paszportowe,
- opłaty i koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego,
- należności i opłaty z tytułu przejmowania użytków rolnych na cele nie-rolnicze,
- opłaty za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, stanowiących własność państwa,
- opłaty za wpisy do rejestru rozpowszechniania programów w sieciach kablowych,
- opłaty za czynności egzekucyjne i opłaty za zabezpieczenie należności,
- zwrot kosztów postępowania administracyjnego,
- opłaty egzaminacyjne,
- opłaty za legitymacje, druki meldunkowe, różne druki,
- opłaty za kształcenie studentów zagranicznych w Polsce na podstawie umów,
- wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci (wychowanków) w zakładach dla nieletnich.

070 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych

071 Wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego

072 Wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych

073 Wpłaty z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa lub spółek jednostek samorządu terytorialnego

074 Dywidendy i kwoty uzyskane ze zbycia praw majątkowych

- 075 Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze
- 076 Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności
- 077 Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości
- 081 Wpłaty środków pozostałych po likwidacji przedsiębiorstw
- Paragraf ten obejmuje wpłaty środków pozostałych po likwidacji lub upadłości przedsiębiorstw państwowych oraz wpłaty środków uzyskanych ze zbycia mienia pozostałego po likwidowanych lub upadłych przedsiębiorstwach państwowych, o których mowa w ustawie z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80, Nr 75, poz. 329, Nr 101, poz. 444 i Nr 107, poz. 464, z 1993 r. Nr 18, poz. 82 i Nr 60, poz. 280, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 80, poz. 368 i Nr 113, poz. 547, z 1995 r. Nr 1, poz. 2, Nr 95, poz. 474 i Nr 154, poz. 791, z 1996 r. Nr 90, poz. 405, Nr 106, poz. 496, Nr 118, poz. 561 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 106, poz. 675, Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 123, poz. 777 oraz z 2000 r. Nr 26, poz. 306).
- 082 Wpływy ze składek na fundusze celowe
- 083 Wpływy z usług
- 084 Wpływy ze sprzedaży wyrobów i składników majątkowych
- 085 Wpłaty zakładów pracy na PFRON
- 089 Odsetki za nieterminowe rozliczenia, płacone przez urząd skarbowy
- W budżecie państwa kwoty ujmowane w tym paragrafie wykazywane będą w każdym przypadku ze znakiem ujemnym, a w jednostkach samorządu terytorialnego – ze znakiem dodatnim.
- 090 Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości
- 091 Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat
- 092 Pozostałe odsetki
- 096 Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej
- 097 Wpływy z różnych dochodów
- Paragraf ten obejmuje wszystkie pozostałe dochody nie objęte poszczególnymi paragrafami, a w szczególności:
- rozliczenia z lat ubiegłych,
 - spłatę stypendiów i zasiłków zwrotnych wypłaconych w okresie studiów, zwrot kosztów kształcenia w razie niepodjęcia przez absolwenta pracy itp.,
 - zwrot kosztów szkolenia pracowników,

- wpłaty z konfiskaty mienia i przepadku przedmiotów na rzecz Skarbu Państwa,
 - wpływy z tytułu wynagrodzenia dla płatnika z tytułu wykonywania zadań określanych przepisami prawa.
- 101 Wpływy środka specjalnego ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa
- Paragraf ten obejmuje przychód ze sprzedaży 5% akcji należących do Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 32, poz. 184, Nr 98, poz. 603, Nr 106, poz. 673, Nr 121, poz. 770, Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 40, poz. 400 i Nr 101, poz. 1178 oraz z 2000 r. Nr 15, poz. 180, Nr 26, poz. 306 i Nr 31, poz. 383).
- 102 Wpływy środka specjalnego ze sprzedaży mienia przejętego przez Skarb Państwa po rozwiązaniu umowy o oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania
- Paragraf ten obejmuje 10% środków finansowych uzyskanych przez Skarb Państwa ze sprzedaży mienia przejętego przez Skarb Państwa po rozwiązaniu umowy o odpłatne korzystanie oraz środki finansowe stanowiące składniki tego mienia, o których mowa w art. 59a ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 32, poz. 184, Nr 98, poz. 603, Nr 106, poz. 673, Nr 121, poz. 770, Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 40, poz. 400 i Nr 101, poz. 1178 oraz z 2000 r. Nr 15, poz. 180, Nr 26, poz. 306 i Nr 31, poz. 383).
- 103 Wpływy środka specjalnego z przychodu uzyskanego z prywatyzacji
- Paragraf ten obejmuje do 2% przychodu uzyskanego z prywatyzacji, nie więcej jednak niż koszty przygotowania i przeprowadzenia prywatyzacji przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 59b ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 32, poz. 184, Nr 98, poz. 603, Nr 106, poz. 673, Nr 121, poz. 770, Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 40, poz. 400 i Nr 101, poz. 1178 oraz z 2000 r. Nr 15, poz. 180, Nr 26, poz. 306 i Nr 31, poz. 383).
- 104 Wpływy z dopłat do gier liczbowych na rachunek środków specjalnych
- 150 Nierozliczone dochody otrzymane z placówek polskich za granicą
- Paragraf ten nie występuje w planowaniu i ma zastosowanie do sprawozdań miesięcznych, o których mowa w przepisach o sprawozdawczości budżetowej,

sporządzanych przez dysponentów części budżetowych, którym podlegają jednostki budżetowe mające siedziby poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

151 Różnice kursowe

Paragraf ten nie występuje w planowaniu i ma zastosowanie do sprawozdań miesięcznych, o których mowa w przepisach o sprawozdawczości budżetowej, sporządzanych przez dysponentów części budżetowych, którym podlegają jednostki budżetowe mające siedziby poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

- 201 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami
- 202 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
- 203 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)
- 211 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat
- 212 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
- 213 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu
- 221 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd województwa
- 222 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez samorząd województwa na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
- 223 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych samorządu województwa
- 231 Dotacje celowe otrzymane z gminy lub z miasta stołecznego Warszawy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego
- 232 Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego
- 233 Dotacje celowe otrzymane od samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego
- 235 Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleczonych jednostkom samorządu terytorialnego

- 236 Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami
- 241 Dotacja otrzymana z budżetu na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe zakładu budżetowego i gospodarstwa pomocniczego
- 242 Wpływy do budżetu nadwyżki środków obrotowych zakładu budżetowego, części zysku gospodarstwa pomocniczego oraz wpływy do budżetu ze środków specjalnych
- 243 Dotacja z budżetu otrzymana przez fundusz celowy
- 244 Dotacje otrzymane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych
- 246 Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych
Paragraf ten obejmuje środki otrzymane od jednostek wymienionych w art. 5 pkt. 4 – 11 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, przyznane na podstawie odrębnych przepisów, w tym m.in.:
- kwoty wyrównania finansowego, o którym mowa w art. 135 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 i Nr 75, poz. 468, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 929 i Nr 162, poz. 1116, z 1999 r. Nr 45, poz. 439, Nr 49, poz. 483, Nr 63, poz. 700, Nr 70, poz. 777, Nr 72, poz. 802, Nr 109, poz. 1236 i Nr 110, poz. 1255 i 1256 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 18, poz. 230, Nr 95, poz. 1041, Nr 122, poz. 1311 i 1324),
 - środki, o których mowa w § 10 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowania Polskiej Akademii Nauk oraz gospodarki finansowej jej placówek naukowych (Dz. U. Nr 162, poz. 1140).
- 251 Dotacja podmiotowa z budżetu otrzymana przez zakład budżetowy
- 252 Dotacja podmiotowa z budżetu otrzymana przez szkołę wyższą
- 253 Dotacja podmiotowa z budżetu otrzymana przez jednostkę naukową
- 255 Dotacja podmiotowa z budżetu otrzymana przez instytucję kultury
- 256 Dotacja podmiotowa z budżetu otrzymana przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
- 257 Dotacja podmiotowa z budżetu otrzymana przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych
- 259 Dotacje podmiotowe z budżetu dla publicznych szkół i innych publicznych placówek oświatowo – wychowawczych

- 261 Dotacja przedmiotowa z budżetu otrzymana przez zakład budżetowy lub gospodarstwo pomocnicze
- 262 Dotacja przedmiotowa z budżetu otrzymana przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych
- 270 Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł
- 271 Wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących
- 272 Wpływy od gmin warszawskich na rzecz miasta stołecznego Warszawy
- 290 Wpływy z wpłat gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących
- 291 Wpływy ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości
- 292 Subwencje ogólne z budżetu państwa
- 293 Wpływy z wpłat gmin do budżetu państwa
- 296 Przelewy redystrybucyjne
- Paragraf ten występuje tylko w zakładach budżetowych, środkach specjalnych i funduszach celowych i obejmuje przelewy środków między poszczególnymi dysponentami tego samego rodzaju środków.
- 297 Różne przelewy
- Paragraf ten występuje tylko w zakładach budżetowych, środkach specjalnych i funduszach celowych i obejmuje przelewy między różnymi rodzajami tych środków.
- 298 Wpływy do wyjaśnienia
- 299 Dotacje celowe otrzymane ze środków specjalnych na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych z zakresu działalności bieżącej
- 621 Dotacje celowe otrzymane z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych zakładów budżetowych
- 622 Dotacje celowe otrzymane z budżetu na finansowanie i dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych
- 626 Dotacje otrzymane z funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych

- 628 Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych
Paragraf ten obejmuje środki otrzymane od jednostek wymienionych w art. 5 pkt. 4 – 11 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, przyznane na podstawie odrębnych przepisów.
- 629 Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł
- 630 Wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych
- 631 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami
- 632 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
- 633 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)
- 641 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat
- 642 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
- 643 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych powiatu
- 651 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej, oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd województwa
- 652 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane przez samorząd województwa na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
- 653 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych samorządu województwa
- 661 Dotacje celowe otrzymane z gminy lub z miasta stołecznego Warszawy na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego

- 662 Dotacje celowe otrzymane z powiatu na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego
- 663 Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego
- 665 Wpływy z wpłat gmin i powiatów na rzecz jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych
- 801 Prowizje z tytułu poręczeń i gwarancji
- 802 Inne wpływy z tytułu poręczeń i gwarancji
- 806 Odsetki od udzielonych pożyczek i kredytów zagranicznych oraz od rachunków specjalnych
- 807 Wpłaty odsetek od podmiotów gospodarczych z tytułu udostępnionych kredytów zagranicznych
- 808 Dochody z tytułu obsługi krajowych skarbowych papierów wartościowych i kredytów

**KLASYFIKACJA PARAGRAFÓW WYDATKÓW
(Z OBJAŚNIENIAMI)**

Wymienione niżej paragrafy łączy się w następujący sposób:

Dotacje i subwencje	201 do 203, 211 do 213, 221 do 223, 231 do 233, 241 do 247, 251 do 259, 261 do 263, 271, 272, 281 do 283, 285, 290 do 293, 296 do 299
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	302 i 303, 311, 321 do 325
Wydatki bieżące	401 do 416, 420 do 432, 441 do 461, 471, 481, 491, 492, 495 do 497
Wydatki majątkowe	601, 602, 605 do 614, 621 do 623, 626 do 629, 630 do 633, 641 do 643, 651 do 653, 661 do 663, 665 i 680
Rozliczenia z bankami	701
Obsługa długu publicznego	801 do 808 i 810

Klasyfikacja paragrafów wydatków jest czterocyfrowa. Czwartą cyfrą jest cyfra zero lub niżej wymieniona odpowiednia cyfra.

1 Finansowanie programów ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej

Symbol ten stosuje się dla wszystkich wydatków ponoszonych w trakcie realizacji przedsięwzięć w ramach danego programu finansowanego ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej. Źródłem finansowania tych wydatków są środki z Unii Europejskiej przekazane jednostkom samorządu

terytorialnego na rachunek specjalny. Ten symbol stosuje się także w przypadku programów regionalnych, kiedy środki z UE będą przekazywane przez odpowiedniego wojewodę bezpośrednio na rachunek wykonawcy realizującego działania na rzecz jednostki samorządu terytorialnego.

2 Współfinansowanie programów realizowanych ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej

Symbol ten stosuje się dla oznaczenia wszystkich wydatków ponoszonych w trakcie realizacji tych przedsięwzięć w ramach programów finansowanych ze środków bezzwrotnych pochodzących z Unii Europejskiej, co do których strona polska podjęła zobowiązanie, że będą one również przez nią finansowane. Działania finansowane przez stronę polską ujęte są w Memorandum Finansowym zawartym między Rządem RP a Komisją Europejską. Źródłem finansowania tych wydatków mogą być np. środki pochodzące z budżetu państwa oraz środki własne jednostek samorządu terytorialnego.

3 Finansowanie z pożyczek i kredytów zagranicznych

Symbol ten stosuje się dla oznaczenia wszystkich wydatków ponoszonych w trakcie realizacji przedsięwzięć, których źródłem finansowania są środki pochodzące z pożyczek i kredytów zagranicznych z międzynarodowych instytucji finansowych, np. Banku Światowego (Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju), Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, Nordyckiego Inwestycyjnego Banku, Banku Rozwoju Rady Europy.

4 Współfinansowanie pożyczek i kredytów zagranicznych

Symbol ten stosuje się dla oznaczenia wszystkich wydatków ponoszonych w trakcie realizacji tych przedsięwzięć finansowanych z pożyczek i kredytów zagranicznych, co do których strona polska podjęła zobowiązanie, że będą one również przez nią finansowane. Zobowiązanie strony polskiej potwierdzone jest w dokumentach przyznania pożyczek lub kredytów zagranicznych z międzynarodowych instytucji finansowych. Źródłem finansowania tych wydatków mogą być np. środki pochodzące z budżetu państwa oraz środki własne jednostek samorządu terytorialnego.

5 Finansowanie z innych środków bezzwrotnych

Symbol ten stosuje się dla oznaczenia wszystkich wydatków ponoszonych w trakcie realizacji przedsięwzięć, których źródłem finansowania są środki pochodzące z darowizn, grantów przyznanych Polsce przez poszczególne kraje lub instytucje (np. grant rządu USA, Holandii itp.)

6 Współfinansowanie innych środków bezzwrotnych

Symbol ten stosuje się dla oznaczenia wszystkich wydatków ponoszonych w trakcie realizacji tych przedsięwzięć finansowanych z grantów i darowizn, co do których strona polska podjęła zobowiązanie, że będą one również przez nią finansowane. Zobowiązanie strony polskiej potwierdzone jest w dokumentach przyznania grantów lub darowizn. Źródłem finansowania tych wydatków mogą być np. środki

pochodzące z budżetu państwa oraz środki własne jednostek samorządu terytorialnego.

7 Pozostałe

Symbol ten stosuje się dla oznaczenia wydatków związanych z finansowaniem tzw. kosztów operacyjnych, współfinansowaniem działań realizowanych w ramach programów wspólnotowych (są to programy, w których uczestnictwo Polski jest możliwe po uiszczeniu stosownej składki), a także wydatków ponoszonych w związku z działaniami integracyjnymi (dostosowawczymi do zadań unijnych) takich w szczególności jak tłumaczenia, ekspertyzy lub szkolenia, które nie wynikają bezpośrednio z umów podpisanych z Unią Europejską.

Objaśnienia do paragrafów 302, 303, 401 do 404, 409 i 410 opracowano w oparciu o przepisy wydane na podstawie art. 31 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668)

Paragrafy

- 201 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom (związkom gmin) ustawami
- 202 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
- 203 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)
- 211 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat
- 212 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
- 213 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych powiatu
- 221 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd województwa
- 222 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez samorząd województwa na podstawie porozumień z organami administracji rządowej

- 223 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych samorządu województwa
- 231 Dotacje celowe przekazane gminie lub miastu stołecznemu Warszawie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego
- 232 Dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego
- 233 Dotacje celowe przekazane do samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego
- 241 Dotacja z budżetu dla zakładu budżetowego i gospodarstwa pomocniczego na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe
- 242 Wpłata do budżetu nadwyżki środków obrotowych przez zakład budżetowy, części zysku przez gospodarstwo pomocnicze oraz wpłata do budżetu ze środków specjalnych
- 243 Dotacja z budżetu dla funduszu celowego
- 244 Dotacje przekazane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących dla jednostek sektora finansów publicznych
- 245 Dotacje przekazane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych
- 246 Środki przekazane przez pozostałe jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych
Paragraf ten obejmuje środki przekazane przez jednostki wymienione w art. 5 pkt. 4 – 11 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, przyznane na podstawie odrębnych przepisów, w tym m.in. środki, o których mowa w § 5 ust. 3 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowania Polskiej Akademii Nauk oraz gospodarki finansowej jej placówek naukowych (Dz. U. Nr 162, poz. 1140).
- 247 Środki przekazane przez pozostałe jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych

Paragraf ten obejmuje środki przekazane przez jednostki wymienione w art. 5 pkt. 4 – 11 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, przyznane na podstawie odrębnych przepisów.

- 251 Dotacja podmiotowa z budżetu dla zakładu budżetowego
- 252 Dotacja podmiotowa z budżetu dla szkoły wyższej
- 253 Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek naukowych
- 254 Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej szkoły lub innej niepublicznej placówki oświatowo – wychowawczej
- 255 Dotacja podmiotowa z budżetu dla instytucji kultury
- 256 Dotacja podmiotowa z budżetu dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej

Paragraf ten obejmuje dotacje, o których mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769 i Nr 158, poz. 1041, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1115, z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 i Nr 84, poz. 935 oraz z 2000 r. Nr 3, poz. 28, Nr 12, poz. 136 i Nr 43, poz. 489), z wyjątkiem pkt. 3, który dotyczy inwestycji i zakupów inwestycyjnych klasyfikowanych do paragrafu 622 – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych.

- 257 Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych
- 258 Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych
- 259 Dotacje podmiotowe z budżetu dla publicznych szkół i innych publicznych placówek oświatowo – wychowawczych
- 261 Dotacja przedmiotowa z budżetu dla zakładu budżetowego lub gospodarstwa pomocniczego
- 262 Dotacja przedmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych
- 263 Dotacja przedmiotowa z budżetu dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych

- 271 Wydatki na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących
- 272 Wpłaty gmin warszawskich na rzecz miasta stołecznego Warszawy
- 281 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom
- 282 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom
- 283 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych
- 285 Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego
- 290 Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących
- 291 Zwrot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości
- 292 Subwencje ogólne z budżetu państwa
- 293 Wpłaty gmin do budżetu państwa
- 296 Przelewy redystrybucyjne
- Paragraf ten występuje tylko w zakładach budżetowych, środkach specjalnych i funduszach celowych i obejmuje przelewy środków między poszczególnymi dysponentami tego samego rodzaju środków.
- 297 Różne przelewy
- Paragraf ten występuje tylko w zakładach budżetowych, środkach specjalnych i funduszach celowych i obejmuje przelewy między różnymi rodzajami tych środków.
- 298 Pozostałe rozliczenia z bankami
- 299 Dotacje celowe ze środków specjalnych na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych z zakresu działalności bieżącej
- 302 Nagrody i wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń
- Paragraf ten obejmuje wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze nie zaliczone do wynagrodzeń, a w szczególności:

- świadczenia rzeczowe, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (w tym profilaktycznych posiłków i napojów), oraz ekwiwalenty za te świadczenia, a także ekwiwalenty za pranie odzieży roboczej wykonywane przez pracowników, ekwiwalenty za używanie własnej odzieży i obuwia roboczego,
- ekwiwalenty pieniężne za użyte przy wykonywaniu pracy narzędzia, materiały lub sprzęt, stanowiące własność wykonawcy,
- zasiłki na zagospodarowanie i zasiłki osiedleniowe z wyłączeniem zasiłków na zagospodarowanie nauczycieli,
- dodatki mieszkaniowe i wiejskie dla nauczycieli,
- środki wydawane do spożycia pracownikom wyłącznie w czasie wykonywania pracy, bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu (m.in. w zakładach gastronomicznych, placówkach wyżywienia przyzakładowego, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach dla nieletnich, służbie zdrowia, w domach pomocy społecznej, domach wczasowych, marynarzom i rybakom oraz dodatków kalorycznych wypłacanych na podstawie odrębnych przepisów),
- umundurowanie i ekwiwalenty za umundurowanie, jeśli uprawnienie lub obowiązek jego noszenia wynika z obowiązujących ustaw,
- wypłaty dokonywane na rzecz twórców wynalazków, projektów racjonalizatorskich i wzorów użytkowych oraz nagrody związane z tymi projektami, a także nagrody za osiągnięcie wymiernych efektów ekonomicznych wdrażania nowych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, będące wynikami prac badawczych,
- nagrody o charakterze szczególnym, a zwłaszcza nagrody resortowe, nagrody konkursowe, nagrody za szczególne osiągnięcia w zakresie prac badawczych oraz zastosowania ich wyników w praktyce, nagrody Prezesa Rady Ministrów za wyróżniające się rozprawy doktorskie i habilitacyjne oraz za działalność naukową, nagrody za ratownictwo morskie, nagrody dla krwiodawców, nagrody za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury,
- odprawy pieniężne wypłacane z tytułu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy albo zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn dotyczących pracodawcy,

- jednorazowe odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci oraz odszkodowania za przedmioty utracone lub uszkodzone wskutek wypadku przy pracy, przysługujące od pracodawcy,
- zasądzone odszkodowania w sprawach ze stosunku pracy,
- dodatkowe wynagrodzenia radców prawnych z tytułu zastępstwa w postępowaniu sądowym, z wyjątkiem wynagrodzeń wypłacanych na podstawie umowy cywilnoprawnej,
- wypłaty przeznaczone na pomoc zdrowotną dla nauczycieli,
- świadczenia przysługujące mianowanym urzędnikom państwowym w razie rozwiązania stosunku pracy, w przypadku reorganizacji urzędu lub jego likwidacji,
- uposażenia, nagrody i zapomogi oraz inne należności wypłacane żołnierzom niezawodowym i funkcjonariuszom w służbie kandydackiej,
- ustawowe należności dla żołnierzy i funkcjonariuszy, między innymi takie, jak: równoważniki za brak kwatery stałej, równoważniki remontowe, pomoc mieszkaniowa, gratyfikacje urlopowe, dopłaty do wypoczynku, należności za przejazd na urlop,
- rekompensaty dla ławników nie pozostających w stosunku pracy za czas wykonywania czynności w sądzie,
- ryczałty wypłacane kuratorom społecznym,
- odprawy pośmiertne.

303 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych

Paragraf ten obejmuje wydatki osobowe oraz wydatki z tytułu świadczeń rzeczowych nie zaliczone do paragrafów 302, 311, 321 do 323, 401 do 410 między innymi:

- diety poselskie, senatorskie, członków Rady Służby Cywilnej, Rady Statystyki i inne,
- diety dla radnych jednostek samorządu terytorialnego i członków komisji organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego,
- pomoc finansową państwa na bieżące naprawy prywatnych domów wielomieszkaniowych oraz dopłaty do energii cieplnej (z kotłowni własnych),

- wynagrodzenia wypłacane na podstawie odrębnych przepisów osobom, które wykonują określone czynności na polecenie właściwych organów, np. biegłym w postępowaniu dochodzeniowym, sądowym i administracyjnym, wynagrodzenia za udział w posiedzeniach kolegiów do spraw wykroczeń, za czynności arbitrów,
- wynagrodzenia wypłacane osobom fizycznym za udział w komisjach, radach nadzorczych, zarządach spółek, jury w konkursach, radach naukowych i naukowo-technicznych, niezależnie od sposobu ich powoływania,
- zasądzone renty.

311 Świadczenia społeczne

Paragraf ten obejmuje świadczenia społeczne na rzecz osób fizycznych, przewidziane w obowiązujących przepisach i układach zbiorowych pracy, a w szczególności:

- emerytury i renty,
- świadczenia z tytułu ubezpieczeń społecznych pokrywane ze środków funduszy celowych,
- świadczenia wypłacane ze środków Funduszu Pracy,
- zapomogi dla podopiecznych,
- zasiłki dla rodzin osób odbywających służbę wojskową,
- zapomogi dla dzieci w rodzinach zastępczych,
- zaopatrzenie inwalidów w przedmioty ortopedyczne,
- doraźne zaopatrzenie inwalidów w sprzęt domowy, bieliznę, pościel, odzież i inne,
- świadczenia wypłacane w ramach pomocy społecznej,
- dodatki mieszkaniowe,
- zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze,
- świadczenia społeczne, zlecone do wypłaty, podlegające finansowaniu ze środków budżetu państwa, między innymi ryczałty energetyczne, dodatki kombatanckie, świadczenia dla osób deportowanych,
- uposażenia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne,

- świadczenie pieniężne z budżetu państwa dla byłych olimpijczyków.

321 Stypendia i zasiłki dla studentów

322 Dopłaty do zakwaterowania i wyżywienia studentów

323 Dopłaty do Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich

324 Stypendia oraz inne formy pomocy dla uczniów

325 Stypendia różne

Paragraf ten obejmuje w szczególności:

- stypendia doktoranckie i stypendia naukowe,
- stypendia ministra dla studentów za osiągnięcia w nauce,
- stypendia dla osób kierowanych: za granicę w celu prowadzenia badań naukowych, na studia wyższe, studia doktoranckie i podyplomowe, staże naukowe, artystyczne, habilitacyjne i inne staże oraz kursy podnoszące kwalifikacje,
- stypendia dla osób nie będących obywatelami polskimi, przyjeżdżających do Polski w celu odbycia studiów, studiów doktoranckich i podyplomowych, stażu naukowego, artystycznego oraz specjalizacyjnego, praktyk zawodowych oraz przewodów kwalifikacyjnych I i II stopnia,
- świadczenia w zakresie zakwaterowania i wyżywienia w czasie kilkudniowych konsultacji, przysługujące nauczycielom studiującym zaocznie,
- stypendia przyznawane osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem i ochroną dóbr kultury.

401 Wynagrodzenia osobowe pracowników

402 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej

Paragraf ten obejmuje wynagrodzenia osób należących do korpusu służby cywilnej (pracowników i urzędników służby cywilnej), o których mowa w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255).

403 Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów

Wynagrodzenia osobowe, o których mowa w paragrafach 401 do 403, obejmują wynagrodzenia i inne świadczenia z tytułu pracy, wypłacane lub wydane w naturze (odpowiednio przeliczone): pracownikom – należne z tytułu istniejącego stosunku pracy, osobom wykonującym pracę nakładczą – należne z tytułu umowy o pracę

nakładczą, młodocianym – z tytułu umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego i osobom pełnoletnim, które kończą naukę zawodu na warunkach określonych dla młodocianych.

Wynagrodzenia osobowe obejmują w szczególności:

- wynagrodzenia zasadnicze w formie czasowej, akordowej, prowizyjnej i innej,
- dodatki za staż pracy oraz inne dodatki (dodatkowe wynagrodzenia) za szczególne właściwości pracy, szczególne kwalifikacje lub warunki pracy,
- premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe,
- dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych,
- wynagrodzenia dodatkowe za prace wykonywane w ramach obowiązującego wymiaru czasu pracy, lecz nie wynikające z zakresu czynności,
- wynagrodzenia za czynności przewidziane do wykonania poza normalnymi godzinami pracy w zakładzie lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę (np. dyżury, pełnienie pogotowia domowego),
- dopłaty (dodatki) wyrównawcze (np. wyrównanie do wysokości kwoty najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej na podstawie Kodeksu pracy, przy wykonywaniu pracy zastępczej),
- wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy, wypłacane ze środków pracodawców (wynagrodzenia za urlopy wypoczynkowe i dla poratowania zdrowia, za czas niezdolności do pracy wskutek choroby, za czas przestoju nie zawinionego przez pracownika i inne),
- nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i inne,
- uposażenia posłów i senatorów wraz z uposażeniem dodatkowym, odprawy emerytalne, rentowe i parlamentarne posłów i senatorów,
- świadczenia o charakterze deputatowym (wartość świadczeń w części nie opłaconej przez pracownika) lub ich ekwiwalenty pieniężne (np. deputaty węglowe, energetyczne, środków spożywczych),
- świadczenia odszkodowawcze (np. w związku ze skróceniem okresu wypowiedzenia, świadczenia wyrównawcze wypłacane pracownikom, którzy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznali stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu).

Do wynagrodzeń osobowych nie zalicza się wynagrodzeń z tytułu rozporządzania przez pracowników prawami autorskimi do utworów stworzonych w ramach stosunku pracy.

404 Dodatkowe wynagrodzenie roczne

Paragraf ten obejmuje wydatki ponoszone zgodnie z ustawą z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080, z 1998 r. Nr 155, poz. 1014 oraz z 1999 r. Nr 72, poz. 802 i Nr 110, poz. 1255).

405 Uposażenia żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy

Paragraf ten obejmuje:

- uposażenia zasadnicze wraz z dodatkami, nagrody uznaniowe i zapomogi dla: żołnierzy zawodowych, żołnierzy pełniących nadterminową służbę wojskową oraz policjantów, funkcjonariuszy Służby Więziennej, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz funkcjonariuszy celnych.

406 Pozostałe należności żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy

Paragraf ten obejmuje: inne należności (świadczenia) przysługujące żołnierzom zawodowym i nadterminowym oraz funkcjonariuszom, nie zaliczone do paragrafu 405.

407 Nagrody roczne dla żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy

408 Uposażenia oraz świadczenia pieniężne wypłacane przez okres roku żołnierzom i funkcjonariuszom zwolnionym ze służby

409 Honoraria

Paragraf ten obejmuje w szczególności:

- wynagrodzenie przekazywane autorowi lub artyście wykonawcy z tytułu korzystania z utworu lub artystycznego wykonywania przez podmioty wypłacające wynagrodzenie, jeżeli utwór lub artystyczne wykonanie zostały stworzone przez pracowników na podstawie umowy o pracę lub przez osoby fizyczne na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło,
- wynagrodzenia (tantiemy) wypłacane twórcom lub artystom wykonawcom przez organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi,

- wynagrodzenia za opracowania naukowe i badawczo-rozwojowe wykonywane przez pracowników jednostek naukowych i jednostek badawczo rozwojowych, stanowiące wykładnik działalności twórczej,
- wynagrodzenia i tantiemy wypłacane twórcom przez stowarzyszenia twórców,
- wynagrodzenia za opracowania naukowo-badawcze i rozwojowe wykonywane przez pracowników placówek naukowych i szkół wyższych poza obowiązującym ich czasem pracy lub poza obowiązującym wymiarem zajęć – wyłącznie w zakresie prac twórczych.

410 Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne

Paragraf ten obejmuje wynagrodzenia osób fizycznych należne za zleczone czynności wykonywane na podstawie umowy agencyjnej, opłacane od dokonywanych transakcji kupna lub sprzedaży oraz wykonywanych usług określonej wysokości stawki prowizyjnej.

411 Składki na ubezpieczenia społeczne

412 Składki na Fundusz Pracy

Paragraf ten obejmuje wydatki z tytułu składek na Fundusz Pracy, uiszczanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 1997 r. Nr 25, poz. 128, Nr 28, poz. 153, Nr 41, poz. 255, Nr 63, poz. 403, Nr 93, poz. 569, Nr 107, poz. 692, Nr 121, poz. 770 i Nr 123, poz. 776, z 1998 r. Nr 66, poz. 431, Nr 106, poz. 668, Nr 108, poz. 684, Nr 137, poz. 887 i Nr 162, poz. 1112, 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 60, poz. 636 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 31, poz. 384 i Nr 48, poz. 550).

413 Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Paragraf ten obejmuje składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 25 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 i Nr 75, poz. 468, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 929 i Nr 162, poz. 1116, z 1999 r. Nr 45, poz. 439, Nr 49, poz. 483, Nr 63, poz. 700, Nr 70, poz. 777, Nr 72, poz. 802, Nr 109, poz. 1236 i Nr 110, poz. 1255 i 1256 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 18, poz. 230).

414 Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Paragraf ten obejmuje wpłaty, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019, Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 550).

415 Dopłaty w spółkach prawa handlowego

Paragraf ten obejmuje dopłaty, o których mowa w art. 177 kodeksu spółek handlowych.

416 Pokrycie ujemnego wyniku finansowego i przejętych zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych

Paragraf ten obejmuje między innymi wydatki, o których mowa w art. 60 ust. 4 i 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769 i Nr 158, poz. 1041, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1115, z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 i Nr 84, poz. 935, z 2000 r. Nr 3, poz. 28, Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 84, poz. 948 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 45).

420 Fundusz operacyjny

421 Zakup materiałów i wyposażenia

Nie zalicza się do tego paragrafu zakupów dokonanych z paragrafów 422-425, a także zakupów dóbr przekazywanych osobom fizycznym w ramach deputatów i innych świadczeń w naturze dokonywanych z wydatków osobowych.

422 Zakup środków żywności

Paragraf ten obejmuje pełne wydatki na zakup produktów żywnościowych dla osób korzystających z internatów i stołówek, dla dzieci w żłobkach i przedszkolach, chorych w szpitalach, krwiodawców, podopiecznych w zakładach opiekuńczych, wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, uczestników obozów, więźniów, żołnierzy itp. Opłaty za wyżywienie obejmują odpowiednie podziały dochodów. Paragraf ten obejmuje także wydatki na zakup i utrzymanie inwentarza żywego, przeznaczonego do uboju na własne potrzeby wymienionych zakładów, w wypadku gdy wydatki te nie są objęte planem finansowym gospodarstwa pomocniczego.

423 Zakup leków i materiałów medycznych

Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki zakładów leczniczych i sanitarnych, zakładów dla podopiecznych, zakładów dla nieuleczalnie chorych, wydatki jednostek wymiaru sprawiedliwości, wydatki zakładów weterynaryjnych, inspekcji sanitarnych na zakup leków, wydatki na zakup: krwi od krwiodawców, środków opatrunkowych, opakowań do leków, błon, papierów i chemikaliów rentgenowskich, materiałów do analiz itp.

424 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek

425 Zakup sprzętu i uzbrojenia

Paragraf ten służy do wyodrębnienia wydatków ponoszonych na zakup specjalistycznego sprzętu i uzbrojenia wykorzystywanego na potrzeby obronności i bezpieczeństwa publicznego i występuje w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, w Urzędzie Ochrony Państwa i w budżetach wojewodów – w dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa i w Ministerstwie Sprawiedliwości – w dziale 755 Wymiar sprawiedliwości.

426 Zakup energii

Paragraf ten obejmuje opłaty za dostawę energii elektrycznej, ciepłej i innej, gazu oraz wody.

427 Zakup usług remontowych

Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup usług remontowych (z wyjątkiem wydatków na zakup usług świadczonych przez osoby fizyczne, objętych paragrafami 401 do 403, 405 do 406 i 408 do 410), a w szczególności:

- usługi obce o charakterze przemysłowym, polegające głównie na przywracaniu wartości użytkowej wyrobów przemysłowych, między innymi usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych, np. maszyn, środków transportu, urządzeń, sprzętu,
- usługi budowlano montażowe w zakresie remontów i konserwacji pomieszczeń i budynków, a także koszty zleconego opracowania dokumentacji typowej oraz zleconego opracowania założeń projektowych,
- usługi w zakresie remontów dróg.

428 Zakup usług zdrowotnych

429 Zakup świadczeń zdrowotnych dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego.

Paragraf ten obejmuje świadczenia zdrowotne, o których mowa w art. 165 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 i Nr 75, poz. 468, z 1998 r. Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 929 i Nr 162, poz. 1116, z 1999 r. Nr 45, poz. 439, Nr 49, poz. 483, Nr 63, poz. 700, Nr 70, poz. 777, Nr 72, poz. 802, Nr 109, poz. 1236 i Nr 110, poz. 1255 i 1256 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 18, poz. 230).

430 Zakup usług pozostałych

Paragraf ten obejmuje wydatki na zakup usług (z wyjątkiem usług świadczonych przez osoby fizyczne, objętych paragrafami 401 do 403, 405 do 406 i 408 do 410, oraz usług nie wymienionych w paragrafach 426 do 429, 431 i 432), a w szczególności:

- usługi drukarskie, introligatorskie, powielanie, kopiowanie,
- usługi transportowe związane z przewozem rzeczy, między innymi:
 - opłaty za przewóz wszelkich towarów obcymi środkami transportu przy zakupach loco magazyn dostawcy, wraz z kosztami załadowania i wyładowania, jeśli nie zostały one wyodrębnione w rachunku za transport, np. transport opału z dostawą do piwnic,
- opłaty za usługi pocztowe, telegraficzne i telefoniczne,
- usługi w zakresie utrzymania dróg,
- usługi pralnicze,
- usługi kominiarskie, wywóz śmieci, utrzymanie parków i zieleńców,
- usługi ośrodków mechanicznego i automatycznego przetwarzania danych,
- dopłaty do biletów dla uczniów dojeżdżających do szkół,
- usługi świadczone odpłatnie przez gospodarstwa pomocnicze na rzecz macierzystej jednostki budżetowej,
- usługi komunalne i mieszkaniowe, między innymi: opłaty za wynajem sal, wydatki związane z zakwaterowaniem uczestników kursów szkoleniowych, wydatki na utrzymanie cudzoziemców (np. hotele, wyżywienie, przejazdy), czynsze lokalowe, opłaty za usługi pogrzebowe, np. dotyczące osób zasłużonych, podopiecznych,
- usługi w zakresie oświaty i wychowania oraz szkolnictwa wyższego, między innymi: zwroty kosztów wyżywienia w internatach wychowanków domów dziecka i innych zakładów opiekuńczo-wychowawczych, wydatki dotyczące

przejazdów, zakwaterowania i wyżywienia uczniów i dzieci na wycieczkach oraz imprezach urządzanych w ramach programów nauczania i wychowania, opłaty za studia w zakresie doksztalcania kadr, organizowane przez szkoły wyższe,

- usługi w zakresie kultury i sztuki, kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i wypoczynku, między innymi: opłaty radiofoniczne i telewizyjne, opłaty za usługi rozrywkowe, turystyczne i inne,
- usługi naukowo-badawcze,
- usługi różne, między innymi: usługi reklamowe, usługi dotyczące ogłoszeń, obwieszczeń, ekspertyz wykonywanych przez osoby prawne, rozprowadzania pism, przeglądów samochodów, zakupu tablic rejestracyjnych,
- koszty i prowizje bankowe,
- usługi w zakresie utrzymania infrastruktury zapewniającej dostęp do portów i infrastruktury portowej,
- usługi w zakresie robót związanych z ochroną brzegu morskiego,
- usługi w zakresie ratownictwa morskiego.

431 Wydatki na sfinansowanie kosztów emisji skarbowych papierów wartościowych oraz innych kosztów i prowizji

432 Staże i specjalizacje medyczne

441 Podróże służbowe krajowe

Paragraf ten obejmuje wydatki na podróże służbowe krajowe, ponoszone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 czerwca 1998 r. w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 69, poz. 454 i z 2000 r. Nr 13, poz. 173), inne wydatki zaliczone na podstawie odrębnych przepisów do wydatków na podróże służbowe krajowe, np. ryczałty i zwrot kosztów za używanie przez pracowników własnych pojazdów do celów służbowych w granicach administracyjnych miasta lub gminy, przejazdy miejscowe pracowników, wyrównanie wydatków ponoszonych przez pracowników w związku z wykonywaniem pracy poza stałym miejscem pracy lub poza stałym miejscem zamieszkania oraz przeniesieniem do pracy w innej miejscowości.

442 Podróże służbowe zagraniczne

Paragraf ten obejmuje wydatki na podróże służbowe zagraniczne, a w szczególności:

- podróże służbowe zagraniczne pracowników własnych (przejazdy, diety i noclegi),
- podróże służbowe zagraniczne osób nie będących pracownikami własnymi.

443 Różne opłaty i składki

Paragraf ten obejmuje różnego rodzaju płatności oraz składki wpłacane na rzecz instytucji krajowych i zagranicznych, między innymi:

- opłaty za ubezpieczenia samochodów i innych pojazdów (łącznie z kierowcą i pasażerami),
- opłaty za patenty krajowe,
- opłaty za zgłaszane wynalazki,
- składki na rzecz stowarzyszeń krajowych, inne,
- kaucje i wkłady mieszkaniowe,
- koszty ubezpieczeń chorobowych praktykantów,
- różne ubezpieczenia rzeczowe.

444 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

Paragraf ten obejmuje:

- wydatki ponoszone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, Nr 118, poz. 561, Nr 139, poz. 647 i Nr 147, poz. 686, z 1997 r. Nr 82, poz. 518 i Nr 121, poz. 770 oraz z 1998 r. Nr 75, poz. 486 i Nr 113, poz. 717),
- wydatki ponoszone z funduszu socjalnego tworzonego na podstawie art. 27 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1994 r. Nr 10, poz. 36, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, z 1996 r. Nr 1, poz. 1, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 944 oraz z 1998 r. Nr 162, poz. 1118),
- wydatki ponoszone z funduszu socjalnego tworzonego na podstawie art. 27 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U.

Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i z 1998 r. Nr 162, poz. 1118),

- wydatki ponoszone zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239 i Nr 22, poz. 291),
- wydatki ponoszone zgodnie z art. 122 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509, Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 5, poz. 34 i Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 96, poz. 590, Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1115 i 1118).

445 Udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów

446 Podatek dochodowy od osób prawnych

447 Cła

448 Podatek od nieruchomości

449 Pozostałe podatki na rzecz budżetu państwa

450 Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego

451 Opłaty na rzecz budżetu państwa

452 Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego

453 Podatek od towarów i usług (VAT)

454 Składki do organizacji międzynarodowych

455 Szkolenia członków korpusu służby cywilnej

Paragraf ten obejmuje w szczególności wydatki na szkolenia centralne, powszechne, specjalistyczne oraz szkolenia prowadzone w ramach studium zarządzania strategicznego dla dyrektorów generalnych, szkolenia w ramach indywidualnego programu rozwoju zawodowego urzędnika służby cywilnej a także na szkolenia związane z organizacją służby przygotowawczej. Niezależnie od rodzaju działalności szkoleniowej, paragraf ten uwzględnia również wydatki stanowiące wypłatę wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, których przedmiotem są szkolenia członków korpusu służby cywilnej.

- 456 Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości
- 457 Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat
- 458 Pozostałe odsetki
- 459 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych
Paragraf ten obejmuje między innymi odszkodowania Skarbu Państwa dla osób niesłusznie represjonowanych
- 460 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych
- 461 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego
- 471 Fundusz dyspozycyjny
Paragraf ten obejmuje wydatki dyspozycyjne, planowane wyłącznie na podstawie szczególnych przepisów.
- 481 Rezerwy
Paragraf ten nie obejmuje rezerw wymienionych w paragrafie 680.
- 491 Wydatki środka specjalnego na cele związane z zaspokojeniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa
Paragraf ten dotyczy wydatków , o których mowa w art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 118, poz. 561 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 32, poz. 184, Nr 98, poz. 603, Nr 106, poz. 673, Nr 121, poz. 770, Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 40, poz. 400 i Nr 101, poz. 1178 oraz z 2000 r. Nr 15, poz. 180, Nr 26, poz. 306 i Nr 31, poz. 383).
- 492 Dofinansowanie ze środka specjalnego procesów likwidacyjnych i uzupełnienie środków na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego przedsiębiorstw państwowych
Paragraf ten dotyczy wydatków , o których mowa w art. 49 ust. 3 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80, Nr 75, poz. 329, Nr 101, poz. 444 i Nr 107, poz. 464, z 1993 r. Nr 18, poz. 82 i Nr 60, poz. 280, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 80, poz. 368 i Nr 113, poz. 547, z 1995 r. Nr 1, poz. 2, Nr 95, poz. 474 i Nr 154, poz. 791, z 1996 r. Nr 90, poz. 405, Nr 106, poz. 496, Nr 118, poz. 561 i Nr 156, poz. 775,

z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 106, poz. 675, Nr 121, poz. 769 i poz. 770 i Nr 123, poz. 777 oraz z 2000 r. Nr 26, poz. 306).

495 Różnice kursowe

Paragraf ten nie występuje w planowaniu i ma zastosowanie w sprawozdaniach, o których mowa w przepisach o sprawozdawczości budżetowej, dysponentów części budżetowych, którym podlegają jednostki budżetowe mające siedziby poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

496 Stałe zaliczki do rozliczenia udzielone placówkom polskim za granicą

497 Nerozliczone środki budżetowe przekazane jednostkom budżetowym mającym siedziby poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej na finansowanie wydatków

Paragraf ten nie występuje w planowaniu i ma zastosowanie w sprawozdaniach miesięcznych dysponentów części budżetowych, którym podlegają jednostki budżetowe mające siedziby poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Dotyczy środków przekazanych placówkom w trybie § 21 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz szczegółowych zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu przez zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1333), ujmowanych w sprawozdaniach miesięcznych, o których mowa w przepisach o sprawozdawczości budżetowej.

601 Wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego

602 Wydatki na wniesienie wkładów do spółdzielni

605 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

606 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych

607 Wydatki inwestycyjne zakładów budżetowych

608 Wydatki na zakupy inwestycyjne zakładów budżetowych

609 Wydatki i dotacje inwestycyjne środków specjalnych

610 Wydatki na zakupy inwestycyjne środków specjalnych

611 Wydatki inwestycyjne funduszy celowych

612 Wydatki na zakupy inwestycyjne funduszy celowych

613 Wydatki inwestycyjne pozostałych jednostek

614 Wydatki na zakupy inwestycyjne pozostałych jednostek

Z wydatków na cele inwestycyjne wyodrębnione zostały zakupy. W paragrafach: 605, 607, 609, 611 i 613 ujmuje się wydatki na inwestycje, bez zakupów inwestycyjnych, które należy klasyfikować odpowiednio w paragrafach: 606, 608, 610, 612 i 614. Zakupy te odnoszą się do środków trwałych nie zaliczonych do pierwszego wyposażenia, których wartość początkowa jest wyższa od kwoty określonej w art. 16 f ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654), a odpisy amortyzacyjne od tych środków trwałych nie są dokonywane jednorazowo lub gdy od nich nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych w wypadkach określonych w tej ustawie.

621 Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych zakładów budżetowych

622 Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych

623 Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych

626 Dotacje z funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych

627 Dotacje z funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych

628 Środki przekazane przez pozostałe jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych

Paragraf ten obejmuje środki przekazane przez jednostki wymienione w art. 5 pkt. 4 – 11 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, przyznane na podstawie odrębnych przepisów, w tym m.in. środki na zadania, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, 2, 5, i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 16, poz. 82, Nr 63, poz. 295 i Nr 127, poz. 596, z 1997 r. Nr34, poz. 204 i

Nr 145, poz. 972, z 1999 r. Nr 21, poz. 183 oraz z 2000 r. Nr 44, poz. 500, Nr 46, poz. 532, Nr 55, poz. 655 i Nr 86, poz. 961).

- 629 Środki przekazane przez pozostałe jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych
Paragraf ten obejmuje środki przekazane przez jednostki wymienione w art. 5 pkt. 4 – 11 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, przyznane na podstawie odrębnych przepisów.
- 630 Wydatki na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych
- 631 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami
- 632 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
- 633 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)
- 641 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat
- 642 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane przez powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej
- 643 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych powiatu
- 651 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd województwa
- 652 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane przez samorząd województwa na podstawie porozumień z organami administracji rządowej

- 653 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych samorządu województwa
- 661 Dotacje celowe przekazane gminie lub miastu stołecznemu Warszawie na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego
- 662 Dotacje celowe przekazane dla powiatu i na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego
- 663 Dotacje celowe przekazane do samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego
- 665 Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych
- 680 Rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne
- 701 Rozliczenia z bankami
- 801 Rozliczenia z bankami związane z obsługą długu publicznego
- 802 Wpłaty z tytułu poręczeń spłaty krajowych kredytów bankowych
- 803 Wpłaty z tytułu gwarancji spłaty zagranicznych kredytów bankowych
- 804 Wpłaty z tytułu pozostałych poręczeń i gwarancji
- 805 Wpłaty z tytułu dochodzenia należności Skarbu Państwa, powstałych w wyniku realizacji poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa
- 806 Odsetki od otrzymanych pożyczek i kredytów zagranicznych
- 807 Odsetki i dyskonto od krajowych skarbowych papierów wartościowych oraz pożyczek i kredytów
- 808 Odsetki od obligacji skarbowych Rzeczypospolitej Polskiej wyemitowanych za granicą i od obligacji Brady'ego
- 810 Rozliczenia z tytułu transakcji finansowych na instrumentach pochodnych, polegających na wymianie płatności odsetkowych

KLASYFIKACJA PARAGRAFÓW PRZYCHODÓW

Klasyfikacja określona w tym załączniku dotyczy przychodów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365).

- 901 Przychody ze sprzedaży bonów skarbowych
- 911 Przychody ze sprzedaży obligacji skarbowych na rynku krajowym
- 916 Przychody ze sprzedaży obligacji skarbowych za granicą
- 931 Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych
- 941 Przychody z prywatyzacji pośredniej
- 942 Przychody z prywatyzacji bezpośredniej
- 943 Przychody z prywatyzacji majątku pozostałego po likwidacji państwowych jednostek organizacyjnych oraz spółek z udziałem Skarbu Państwa
- 944 Pozostałe przychody z prywatyzacji
- 951 Przychody ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych
- 952 Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym
- 953 Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku zagranicznym
- 955 Przychody z tytułu innych rozliczeń krajowych
- 956 Przychody z tytułu innych rozliczeń zagranicznych
- 957 Nadwyżki z lat ubiegłych
- 958 Przychody z tytułu wpływów od podmiotów gospodarczych na spłatę udostępnionych kredytów zagranicznych

KLASYFIKACJA PARAGRAFÓW ROZCHODÓW

- 961 Wykup bonów skarbowych
- 971 Wykup obligacji skarbowych sprzedanych na rynku krajowym
- 976 Wykup obligacji skarbowych sprzedanych za granicą oraz obligacji Brady'ego
- 982 Wykup innych papierów wartościowych
- 985 Finansowanie reformy systemu ubezpieczeń społecznych
- 987 Wypłaty rekompensat z tytułu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent
- 988 Finansowanie innych zadań z wpływów z prywatyzacji
- 991 Udzielone pożyczki i kredyty
- 992 Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów
- 993 Spłaty otrzymanych zagranicznych pożyczek i kredytów
- 994 Lokaty
- 995 Rozchody z tytułu innych rozliczeń krajowych
- 996 Rozchody z tytułu innych rozliczeń zagranicznych
- 997 Rozliczenia z tytułu transakcji finansowych na instrumentach pochodnych, polegających na wymianie płatności kapitałowych

**SZCZEGÓŁOWA KLASYFIKACJA WYDATKÓW DLA ZADAŃ
Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO I
ZEWNĘTRZNEGO**

**241 Dotacja z budżetu dla zakładu budżetowego i gospodarstwa
pomocniczego na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe**

241001 Dotacja z budżetu dla zakładu budżetowego na pierwsze wyposażenie
w środki obrotowe

241002 Dotacja z budżetu dla gospodarstwa pomocniczego na pierwsze
wyposażenie w środki obrotowe

252 Dotacja podmiotowa z budżetu dla szkoły wyższej

252001 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby
Pożarniczej na uposażenia dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy
nie podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego

252002 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby
Pożarniczej na nagrody roczne dla żołnierzy zawodowych
i funkcjonariuszy nie podlegających obowiązkowi ubezpieczenia
społecznego

252003 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby
Pożarniczej na nagrody jubileuszowe i odprawy wypłacane w związku ze
zwolnieniem ze służby dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy nie
podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego

252004 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby
Pożarniczej na uposażenia dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy,
podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego

- 252005 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na nagrody roczne dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego
- 252006 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na nagrody jubileuszowe i odprawy wypłacane w związku ze zwolnieniem ze służby dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego
- 252007 Dotacja dla akademii wojskowych na uposażenie dla żołnierzy nadterminowych oraz dla Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na należności pieniężne dla strażaków w służbie kandydackiej, którzy podjęli służbę przed dniem 1 stycznia 1999 roku
- 252008 Dotacja dla akademii wojskowych na nagrody roczne dla żołnierzy nadterminowych, którzy podjęli służbę przed dniem 1 stycznia 1999 roku
- 252009 Dotacja dla akademii wojskowych na odprawy wypłacane w związku ze zwolnieniem ze służby dla żołnierzy nadterminowych, którzy podjęli służbę przed dniem 1 stycznia 1999 roku
- 252010 Dotacja dla akademii wojskowych na uposażenia dla żołnierzy nadterminowych oraz dla Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na należności pieniężne dla strażaków w służbie kandydackiej, którzy podjęli służbę po dniu 1 stycznia 1999 roku
- 252011 Dotacja dla akademii wojskowych na nagrody roczne dla żołnierzy nadterminowych, którzy podjęli służbę po dniu 1 stycznia 1999 roku
- 252012 Dotacja dla akademii wojskowych na odprawy wypłacane w związku ze zwolnieniem ze służby dla żołnierzy nadterminowych, którzy podjęli służbę po dniu 1 stycznia 1999 roku
- 252013 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na wynagrodzenia dla pracowników
- 252014 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników
- 252015 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy na rzecz żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy

- 252016 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy na rzecz żołnierzy nadterminowych
- 252017 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy na rzecz żołnierzy niezawodowych i funkcjonariuszy w służbie kandydackiej, z wyjątkiem żołnierzy nadterminowych oraz osób odbywających zastępcze formy służby wojskowej
- 252018 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy na rzecz pracowników
- 252019 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na wydatki rzeczowe
- 252020 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na pomoc materialną dla studentów cywilnych

262 Dotacja przedmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych

- 262001 Dotacja na dofinansowanie zadań wynikających z Programu „Zagospodarowanie przejętego mienia i rekultywacja terenów zdegradowanych przez wojska Federacji Rosyjskiej”
- 262002 Dotacje dla stołówek szkolnych i akademickich
- 262003 Pozostałe dotacje przedmiotowe

302 Nagrody i wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń

- 302001 Uposażenia żołnierzy niezawodowych i funkcjonariuszy w służbie kandydackiej, z wyjątkiem żołnierzy nadterminowych
- 302002 Nagrody uznaniowe i zapomogi dla żołnierzy niezawodowych i funkcjonariuszy w służbie kandydackiej, z wyjątkiem żołnierzy nadterminowych oraz nagrody roczne dla funkcjonariuszy w służbie kandydackiej
- 302003 Odprawy wypłacane żołnierzom przy zwolnieniu z zasadniczej służby wojskowej i wojskowego przeszkolenia studentów
- 302004 Należności pieniężne wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom wyznaczonym do pełnienia służby poza granicami państwa w składzie misji specjalnych organizacji międzynarodowych i w ramach ONZ

- 302005 Należności pieniężne wypłacane funkcjonariuszom i żołnierzom skierowanym na przeszkolenie lub studiującym za granicą
- 302006 Równoważniki pieniężne w zamian za wyżywienie w naturze, wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom
- 302007 Równoważniki pieniężne w zamian za wyżywienie w naturze, wypłacane pracownikom
- 302008 Ekwiwalenty i równoważniki pieniężne w zamian za umundurowanie w naturze, wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom
- 302009 Ekwiwalenty i równoważniki pieniężne w zamian za umundurowanie w naturze oraz ekwiwalenty za używanie odzieży własnej zamiast roboczej, wypłacane pracownikom
- 302010 Równoważniki pieniężne wypłacane funkcjonariuszom za remont lokalu mieszkalnego
- 302011 Równoważniki pieniężne wypłacane funkcjonariuszom za brak lokalu mieszkalnego
- 302012 Równoważniki pieniężne wypłacane za remont lokalu mieszkalnego emerytom i rencistom
- 302013 Równoważniki pieniężne wypłacane za brak lokalu mieszkalnego emerytom i rencistom
- 302014 Ryczałt za pranie odzieży ochronnej roboczej i specjalnej wykonywane we własnym zakresie, ryczałty za czyszczenie i naprawę wyposażenia specjalnego, ryczałty za nie wydane żołnierzom i pracownikom przysługujące im środki higieny osobistej
- 302015 Pomoc mieszkaniowa
- 302016 Dodatkowe należności pieniężne dla żołnierzy i pracowników przedstawicielstw wojskowych
- 302017 Gratyfikacje urlopowe dla żołnierzy oraz dopłata do wypoczynku dla funkcjonariuszy i ich rodzin
- 302018 Przejazdy raz w roku dla żołnierzy oraz funkcjonariuszy i ich rodzin
- 302019 Zasiłki na zagospodarowanie oraz zasiłki osiedleniowe i przeniesieniowe z wyłączeniem nauczycieli objętych ustawą – Karta Nauczyciela
- 302020 Odprawy pośmiertne i zasiłki pogrzebowe
- 302021 Jednorazowe odszkodowanie wypłacane w związku z doznaniem stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo ze śmiercią
- 302022 Pomoc dla sierot po zmarłych żołnierzach i funkcjonariuszach
- 302023 Pozostałe należności żołnierzy i funkcjonariuszy w tym m.in.: zasiłek porodowy przysługujący żołnierzom i funkcjonariuszom, przejazdy do szkół oraz wszystkie opłaty związane ze szkoleniem dla uczących się żołnierzy i funkcjonariuszy

302024 Pozostałe należności pracowników

303 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych

303001 Wydatki i świadczenia na rzecz osób fizycznych

303002 Wydatki i świadczenia wynikające z art. 204 i art. 214 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16 , Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 43, poz. 165, z 1996 r. Nr 7, poz. 44, Nr 10, poz. 56 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 28, poz. 153, Nr 80, poz. 495, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 146, poz. 961, Nr 162, poz. 1114 i 1126, z 1999 r. Nr 50, poz. 500 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 109, poz. 1156)

303003 Inne wydatki na rzecz osób fizycznych

311 Świadczenia społeczne

311001 Emerytury

311002 Renty z tytułu niezdolności do pracy

311003 Renty rodzinne

311004 Renty z ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin

311005 Renty wypadkowe – refundowane przez Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

311006 Świadczenia rolne – refundowane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

311007 Dodatki rolne – refundowane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

311008 Dodatki dla sierot zupełnych

311009 Zasiłki i dodatki pielęgnacyjne wypłacane emerytom i rencistom

311010 Zasiłki rodzinne wypłacane przy emeryturze i rencie

311011 Dodatki kombatanckie i świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego

311012 Ryczałty energetyczne

311013 Świadczenia dla żołnierzy górników

311014 Świadczenia dla osób deportowanych

- 311015 Zasiłki pogrzebowe
- 311016 Wydatki z tytułu świadczeń społecznych przyznanych jedynym żywicielom rodzin
- 311017 Zasiłki rodzinne wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom
- 311018 Zasiłki pielęgnacyjne wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom
- 311019 Zasiłki wychowawcze wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom
- 311020 Pozostałe świadczenia społeczne

401 Wynagrodzenia osobowe pracowników

- 401001 Wynagrodzenia zasadnicze dla pracowników objętych mnożnikowym systemem wynagradzania (bez wynagrodzeń służby cywilnej)
- 401002 Pozostałe składniki wynagrodzenia dla pracowników objętych mnożnikowym systemem wynagradzania (bez wynagrodzeń służby cywilnej)
- 401003 Wynagrodzenia zasadnicze dla pracowników nie objętych mnożnikowym systemem wynagradzania
- 401004 Pozostałe składniki wynagrodzenia dla pracowników nie objętych mnożnikowym systemem wynagradzania
- 401005 Celowy fundusz nagród dla pracowników w dziale – Obrona narodowa
- 401006 Nagrody uznaniowe pracowników nie objętych mnożnikowym systemem wynagradzania
- 401007 Odprawy emerytalne i rentowe pracowników nie objętych mnożnikowym systemem wynagradzania
- 401008 Nagrody jubileuszowe pracowników nie objętych mnożnikowym systemem wynagradzania

402 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej

- 402001 Wynagrodzenia zasadnicze służby cywilnej
- 402002 Pozostałe należności pieniężne służby cywilnej
- 402003 Nagrody uznaniowe członków korpusu służby cywilnej
- 402004 Odprawy emerytalne członków korpusu służby cywilnej
- 402005 Nagrody jubileuszowe członków korpusu służby cywilnej

404 Dodatkowe wynagrodzenie roczne

- 404001 Dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników objętych mnożnikowym systemem wynagradzania (bez służby cywilnej)
- 404002 Dodatkowe wynagrodzenie roczne dla członków korpusu służby cywilnej
- 404003 Dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników nie objętych mnożnikowym systemem wynagradzania

405 Uposażenia żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy

- 405001 Uposażenia dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy, nie podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego
- 405002 Uposażenia dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego
- 405003 Uposażenia dla żołnierzy nadterminowych, którzy podjęli służbę przed dniem 1 stycznia 1999 roku
- 405004 Uposażenia dla żołnierzy nadterminowych, którzy podjęli służbę po dniu 1 stycznia 1999 roku
- 405005 Nagrody uznaniowe i zapomogi dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy, nie podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego
- 405006 Nagrody uznaniowe i zapomogi dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego
- 405007 Nagrody uznaniowe i zapomogi dla żołnierzy nadterminowych, którzy podjęli służbę przed dniem 1 stycznia 1999 roku
- 405008 Nagrody uznaniowe i zapomogi dla żołnierzy nadterminowych, którzy podjęli służbę po dniu 1 stycznia 1999 roku
- 405009 Celowy fundusz nagród dla żołnierzy zawodowych
- 405010 Celowy fundusz zapomóg dla żołnierzy zawodowych

406 Pozostałe należności żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy

- 406001 Nagrody jubileuszowe wypłacane żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom nie podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia społecznego
- 406002 Odprawy wypłacane żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom nie podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, w związku ze zwolnieniem ze służby
- 406003 Ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypłacany żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom nie podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia społecznego przy zwalnianiu ze służby
- 406004 Odprawy wypłacane w związku ze zwolnieniem ze służby nadterminowej
- 406005 Nagrody jubileuszowe wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom objętym ubezpieczeniem społecznym
- 406006 Odprawy wypłacane żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom objętym ubezpieczeniem społecznym w związku ze zwolnieniem ze służby
- 406007 Ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypłacany przy zwolnieniu ze służby żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom objętym ubezpieczeniem społecznym
- 406008 Pozostałe wydatki dotyczące funkcjonariuszy nie objętych ubezpieczeniem społecznym
- 406009 Pozostałe wydatki dotyczące funkcjonariuszy objętych ubezpieczeniem społecznym
- 406010 Dodatek terenowy i inne wynagrodzenia wypłacane funkcjonariuszom nie podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia społecznego
- 406011 Dodatek terenowy i inne wynagrodzenia wypłacane funkcjonariuszom podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia społecznego

407 Nagrody roczne dla żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy

- 407001 Nagrody roczne dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy, nie podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego
- 407002 Nagrody roczne dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego

407003 Nagrody roczne dla żołnierzy nadterminowych, którzy podjęli służbę przed dniem 1 stycznia 1999 roku

407004 Nagrody roczne dla żołnierzy nadterminowych, którzy podjęli służbę po dniu 1 stycznia 1999 roku

408 Uposażenia oraz świadczenia pieniężne wypłacane przez okres roku żołnierzom i funkcjonariuszom zwolnionym ze służby

408001 Świadczenia w zamian zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy nie objętych ubezpieczeniem społecznym

408002 Świadczenia w zamian zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy objętych ubezpieczeniem społecznym

409 Honoraria

409001 Honoraria wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom na podstawie umowy o pracę oraz na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia

409002 Honoraria wypłacane pracownikom na podstawie umowy o pracę oraz na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia

409003 Honoraria wypłacane innym osobom fizycznym na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia

411 Składki na ubezpieczenia społeczne

411001 Składki na ubezpieczenia społeczne pracowników nie objętych mnożnikowym systemem wynagradzania

411002 Składki na ubezpieczenia społeczne żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy

411003 Składki na ubezpieczenia społeczne żołnierzy służby nadterminowej

411004 Składki na ubezpieczenia społeczne żołnierzy niezawodowych i funkcjonariuszy w służbie kandydackiej

411005 Składki na ubezpieczenia społeczne osób odbywających zastępcze formy służby wojskowej

- 411006 Składki na ubezpieczenia społeczne na rzecz żołnierzy odbywających służbę w innych resortach
- 411007 Składki na ubezpieczenia społeczne członków korpusu służby cywilnej
- 411008 Składki na ubezpieczenia społeczne z innych tytułów niż stosunek pracy lub służby

412 Składki na Fundusz Pracy

- 412001 Składki na Fundusz Pracy – pracownicy
- 412002 Składki na Fundusz Pracy – żołnierze zawodowi i funkcjonariusze
- 412003 Składki na Fundusz Pracy – członkowie służby cywilnej
- 412004 Składki na Fundusz Pracy funkcjonariuszy w służbie kandydackiej
- 412005 Składki na Fundusz Pracy z innych tytułów

421 Zakup materiałów i wyposażenia

- 421001 Przedmioty i materiały administracyjno – biurowe, mapy, prasa oraz literatura
- 421002 Materiały pędne i smary
- 421003 Opał (węgiel, koks, mazut, drewno)
- 421004 Przedmioty zaopatrzenia mundurowego
- 421005 Wyposażenie nie uznawane za środki trwałe
- 421006 Amunicja, materiały wybuchowe
- 421007 Materiały kwaterunkowe i przeciwpożarowe
- 421008 Materiały i wyposażenie łączności
- 421009 Materiały i wyposażenie informatyki
- 421010 Materiały i wyposażenie transportu
- 421011 Materiały i wyposażenie uzbrojenia i techniki specjalnej
- 421012 Materiały i wyposażenie do konserwacji i naprawy umundurowania
- 421013 Wyposażenie specjalne indywidualnego i zbiorowego użytku, odzież ochronna
- 421014 Materiały i wyposażenie do konserwacji i remontów nieruchomości
- 421015 Materiały do konserwacji i naprawy sprzętu medycznego oraz materiały jednorazowego użytku

421016 Pozostałe materiały

422 Zakup środków żywności

422001 Środki żywności

422002 Karma dla zwierząt

422003 Ryczałty pieniężne na wyżywienie psów służbowych

422004 Materiały pomocnicze

423 Zakup leków i materiałów medycznych

423001 Leki, środki opatrunkowe, opakowania do leków, materiały do analiz, itp.

423002 Dopłata do leków dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego

425 Zakup sprzętu i uzbrojenia

425001 Sprzęt łączności

425002 Sprzęt transportowy, pływający i taboru lotniczego

425003 Sprzęt uzbrojenia

425004 Sprzęt techniki specjalnej

425005 Sprzęt informatyczny

425006 Sprzęt medyczny

425007 Sprzęt kwaterunkowy, gospodarczy, przeciwpożarowy i biurowy

425008 Sprzęt działu mundurowego i żywnościowego

425009 Sprzęt kulturalno – oświatowy i szkoleniowo – sportowy

425010 Sprzęt remontowo – budowlany, warsztatowy i stacji paliw

425011 Zakup koni i psów służbowych

425012 Pozostały sprzęt

426 Zakup energii

426001 Energia elektryczna

426002 Energia cieplna

426003 Gaz

426004 Woda

426005 Inne

427 Zakup usług remontowych

427001 Usługi remontowe, konserwacja i naprawa uzbrojenia oraz sprzętu wojskowego i techniki specjalnej

427002 Usługi remontowe, konserwacja i naprawa pozostałego sprzętu

427003 Usługi w zakresie remontów i konserwacji pomieszczeń i budynków (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych remontów)

427004 Konserwacja, remont i naprawa sprzętu łączności oraz masztów i pól antenowych

427005 Konserwacja, remont i naprawa sprzętu informatycznego

427006 Konserwacja, remont i naprawa sprzętu transportowego, pływającego i taboru lotniczego oraz maszyn i urządzeń warsztatowych i stacji paliw

427007 Konserwacja, remont i naprawa sprzętu administracyjno – biurowego, przeciwpożarowego i przeznaczonego do utrzymania obiektów

427008 Konserwacja, remont i naprawa sprzętu medycznego

428 Zakup usług zdrowotnych

428001 Wydatki z tytułu usług zleconych samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej przez Wojskowe Komisje Lekarskie

428002 Zakup pozostałych usług zdrowotnych

429 Zakup świadczeń zdrowotnych dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego

429001 Wydatki z tytułu świadczeń zdrowotnych dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego dotyczące żołnierzy pełniących służbę zasadniczą, odbywających przeszkolenie wojskowe

i ćwiczenia wojskowe, w czasie mobilizacji, kandydatów na żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy w służbie kandydackiej

- 429002 Wydatki z tytułu świadczeń zdrowotnych dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, dotyczące żołnierzy zwolnionych z czynnej służby wojskowej, członków rodzin (kandydatów na żołnierzy zawodowych, żołnierzy zasadniczej służby wojskowej, słuchaczy szkół podchorążych rezerwy, żołnierzy rezerwy w czasie mobilizacji i funkcjonariuszy w służbie kandydackiej) oraz osób wykonujących świadczenia osobiste
- 429003 Wydatki z tytułu świadczeń zdrowotnych dla innych osób nie objętych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym

430 Zakup usług pozostałych

- 430001 Wydatki z tytułu utrzymania zapasów wojennych, wynikające z zadań mobilizacyjnych szpitali; dotyczy wyłącznie działu – Obrona narodowa
- 430002 Wydatki związane z kontaktami zagranicznymi
- 430003 Wydatki związane z finansowaniem implementacji międzynarodowych porozumień o kontroli zbrojeń
- 430004 Usługi dotyczące funkcjonowania przedstawicielstw (czynsze i kaucje za powierzchnie mieszkalne i biurowe, wydatki na naukę dzieci, telekomunikacyjne, pocztowe, bankowe i inne usługi oraz wydatki okolicznościowe)
- 430005 Usługi w zakresie prac badawczo rozwojowych oraz wdrożenia nie wprowadzone do eksploatacji
- 430006 Wydatki okolicznościowe i reprezentacyjne
- 430007 Usługi telekomunikacyjne i pocztowe
- 430008 Usługi bankowe
- 430009 Usługi transportowe
- 430010 Opłaty za korzystanie z usług zbiorowego żywienia
- 430011 Usługi komunalne i mieszkaniowe
- 430012 Ekspertyzy, analizy, koszty badań osób zatrzymanych
- 430013 Tłumaczenia wykonywane przez podmioty gospodarcze, opłaty radiowo – telewizyjne, ogłoszenia prasowe

- 430014 Dzierżawa traktów, łączy, obwodów i otworów kanalizacyjnych oraz opłaty za zmianę miejsca doprowadzenia lub pracy traktów i łączy
- 430015 Montaż, instalacja, uruchomienie wyposażenia łącznościowego
- 430016 Usługi krawieckie, pralnicze oraz związane z utrzymaniem higieny osobistej
- 430017 Usługi w zakresie szkolenia
- 430018 Usługi weterynaryjne
- 430019 Usługi edukacyjne w zakresie oświaty oraz szkolnictwa wyższego
- 430020 Usługi medyczne (badania profilaktyczne – medycyna pracy, sanatoria)
- 430021 Pozostałe usługi

441 Podróże służbowe krajowe

- 441001 Podróże służbowe krajowe żołnierzy i funkcjonariuszy
- 441002 Podróże służbowe krajowe pracowników
- 441003 Wykup uprawnień do przejazdów ulgowych dla żołnierzy, funkcjonariuszy i pracowników
- 441004 Przejazdy miejscowe
- 441005 Koszty dojazdu osób uprawnionych mieszkających poza siedzibą jednostki
- 441006 Ryczałty pieniężne za używanie samochodów prywatnych do celów służbowych
- 441007 Ryczałty pieniężne za używanie motocykli i motorowerów prywatnych do celów służbowych
- 441008 Ryczałt za eksploatację i konserwację pojazdów służbowych

442 Podróże służbowe zagraniczne

- 442001 Podróże służbowe zagraniczne żołnierzy i funkcjonariuszy
- 442002 Podróże służbowe zagraniczne pracowników oraz osób nie będących pracownikami
- 442003 Podróże służbowe zagraniczne żołnierzy i pracowników przedstawicielstw wojskowych

443 Różne opłaty i składki

- 443001 Składki na rzecz instytucji ubezpieczeniowych z tytułu ubezpieczeń osobowych
- 443002 Składki na rzecz instytucji ubezpieczeniowych z tytułu ubezpieczeń majątkowych
- 443003 Wydatki na ubezpieczenia mieszkań i biur w przedstawicielstwach wojskowych
- 443004 Wykup świadectw kwalifikacyjnych do prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych, wydatki z tytułu opłat za parkowanie pojazdów przetrzymywanych w celach dochodzeniowo – śledczych, przeglądy pojazdów oraz zakup tablic rejestracyjnych
- 443005 Udział w kosztach utrzymania budynków
- 443006 Inne opłaty i składki

444 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

- 444001 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pracowników
- 444002 Odpisy na fundusz socjalny dla osób uprawnionych do zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy i funkcjonariuszy oraz ich rodzin
- 444003 Odpisy na fundusz socjalny funkcjonariuszy
- 444004 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów

450 Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego

- 450001 Podatek od środków transportowych
- 450002 Inne podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego

451 Opłaty na rzecz budżetu państwa

- 451001 Roczna opłata za zarząd gruntami będącymi własnością Skarbu Państwa
- 451002 Inne

452 Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego

452001 Roczna opłata za zarząd gruntami będącymi własnością jednostki samorządu terytorialnego

452002 Inne

454 Składki do organizacji międzynarodowych

454001 Składki do budżetów wojskowych NATO oraz agencji

454002 Udział w inwestycyjnym programie w dziedzinie bezpieczeństwa NATO – transfery zagraniczne

454003 Udział w inwestycyjnym programie w dziedzinie bezpieczeństwa NATO – wydatki narodowe

454004 Udział w inwestycyjnym programie w dziedzinie bezpieczeństwa NATO – prefinansowanie zadań inwestycyjnych

454005 Składki do wspólnych budżetów jednostek wielonarodowych

454006 Składki do innych organizacji międzynarodowych

459 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych

459001 Odszkodowania Skarbu Państwa dla osób niesłusznie represjonowanych

459002 Pozostałe kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych

605 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

605001 Wykup gruntów i budowli pod inwestycje programu w dziedzinie bezpieczeństwa (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)

605002 Bazy lotnicze i lotniska (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)

605003 Stanowiska rakiet (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)

- 605004 Obiekty i urządzenia portowe (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)
- 605005 Obiekty fortyfikacyjne i schrony (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)
- 605006 Obiekty szkoleniowe (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)
- 605007 Obiekty sztabowe - administracyjne (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)
- 605008 Obiekty łączności i radiolokacyjne (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)
- 605009 Obiekty magazynowe (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)
- 605010 Obiekty socjalno bytowe (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)
- 605011 Pozostałe budowle (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)
- 605012 Obiekty strażnic dla jednostek ochrony przeciwpożarowej i straży granicznej (w tym także koszty zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)
- 605013 Obiekty dla celów mieszkaniowych w jednostkach organizacyjnych z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego (w tym także koszty zleconego opracowania dokumentacji technicznej oraz zleconego opracowania założeń projektowych dotyczących tych inwestycji)

606 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych

- 606001 Systemy raketowe
- 606002 Części zamienne do systemów raketowych
- 606003 Pociski raketowe (broń konwencjonalna)
- 606004 Części zamienne do pocisków raketowych
- 606005 Samoloty

- 606006 Części zamienne do samolotów
- 606007 Sprzęt artyleryjski
- 606008 Części zamienne do sprzętu artyleryjskiego
- 606009 Pojazdy bojowe
- 606010 Części zamienne do pojazdów bojowych
- 606011 Sprzęt inżynierski oraz kolejowy dla celów wojskowych
- 606012 Części zamienne do sprzętu inżynierskiego i kolejowego dla celów wojskowych
- 606013 Uzbrojenie i broń małokalibrowa
- 606014 Części zamienne do uzbrojenia i broni małokalibrowej
- 606015 Pojazdy transportowe i pojazdy o przeznaczeniu innym niż bojowe
- 606016 Części zamienne do pojazdów transportowych i pojazdów o przeznaczeniu innym niż bojowe
- 606017 Okręty i pomocnicze jednostki pływające
- 606018 Części zamienne do okrętów i pomocniczych jednostek pływających
- 606019 Sprzęt elektroniczny i łączności
- 606020 Części zamienne do sprzętu elektronicznego i łączności
- 606021 Pozostałe środki trwałe, dla których odpisy amortyzacyjne – stosownie do odrębnych przepisów – nie są dokonywane jednorazowo
- 606022 Sprzęt medyczny oraz części zamienne do tego sprzętu
- 606023 Wydatki towarzyszące zakupom uzbrojenia i sprzętu (w dziale – Obrona narodowa)

- 622 Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych**

- 622001 Dotacja dla Wojskowej Agencji Mieszkaniowej na finansowanie inwestycji mieszkaniowych
- 622002 Dotacja dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej na finansowanie inwestycji budowlanych
- 622003 Dotacja dla akademii wojskowych oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej na finansowanie inwestycji budowlanych
- 622004 Dotacja dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej na finansowanie inwestycji niebudowlanych

**Rozporządzenie
Ministra Finansów
z dnia 2002 r.
w sprawie dysponowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej, nie podlegającymi
zwrotowi.**

Na podstawie art. 30e ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz.1014 , z 1999 r. Nr 38, poz.360, Nr 49, poz.485, Nr 70, poz.778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz.136 , Nr 48, poz.550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz.1251 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001r. Nr 41, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr41, poz.363 i 365 i Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§1. Rozporządzenie określa sposób, warunki i tryb dysponowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej, nie podlegającymi zwrotowi, zwanymi dalej „środkami bezzwrotnymi”, w tym tryb ustalania dysponentów dla tych środków, tryb uruchamiania środków i rodzaje rachunków bankowych, tryb i terminy sporządzania planów finansowych i dokonywania wydatków, ocenę realizacji programów pomocowych oraz sposób i terminy sporządzania sprawozdań finansowych, a także tryb i terminy zamykania programów pomocowych i rozliczania środków.

§2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) funduszu ISPA – rozumie się przez to program pomocowy pod nazwą Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej,
- 2) programie Phare – rozumie się przez to program pomocowy pod nazwą Program Pomocy w Przebudowie Gospodarczej Państw Europy Środkowej i Wschodniej,
- 3) programie SAPARD – rozumie się przez to program pomocowy pod nazwą Specjalny Program Akcesyjny na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich,
- 4) funduszach strukturalnych – rozumie się przez to fundusze wymienione w
- 5) Funduszu Spójności – rozumie się przez to
- 6) programach pomocowych – rozumie się przez to programy finansowane ze środków bezzwrotnych, w szczególności programy: Phare i SAPARD oraz fundusz ISPA,
- 7) krajowym urzędniku zatwierdzającym – rozumie się przez to ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub osobę przez niego upoważnioną do zarządzania finansowego środkami bezzwrotnymi,
- 8) narodowym koordynatorze pomocy – rozumie się przez to Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej lub osobę przez niego upoważnioną do koordynowania programowania i wdrażania programu Phare,
- 9) narodowym koordynatorze ISPA - rozumie się przez to Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej lub osobę przez niego upoważnioną do koordynowania programowania i wdrażania funduszu ISPA,
- 10) pełnomocniku projektu - rozumie się przez to imiennie wskazaną osobę zatrudnioną w administracji rządowej nadzorującą realizację określonych projektów lub programów w ramach programu pomocowego, w szczególności pełnomocników do spraw realizacji projektów Phare oraz w odniesieniu do funduszu ISPA - sektorowych pełnomocników do spraw realizacji projektów,
- 11) memorandum finansowym - rozumie się przez to umowę zawartą przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej z Komisją Europejską określającą przeznaczenie oraz plan rzeczowy i finansowy dla środków bezzwrotnych,

- 12) Wieloletniej Umowie Finansowej SAPARD - rozumie się przez to zawartą w dniu 25 stycznia 2001 r. umowę - „Specjalny program akcesyjny na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w Polsce – wieloletnia umowa finansowa pomiędzy Komisją Wspólnot Europejskich występującą w imieniu Wspólnoty Europejskiej a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej występującym w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej” (M.P. Nr 30, poz. 502),
 - 13) porozumieniu roboczym - rozumie się przez to porozumienie między krajowym urzędnikiem zatwierdzającym a pełnomocnikiem projektu określające sposób zarządzania finansowego środkami bezzwrotnymi służącymi realizacji określonych programów w ramach programu Phare,
 - 14) umowie finansowania - rozumie się przez to porozumienie między krajowym urzędnikiem zatwierdzającym a pełnomocnikiem projektu określające sposób zarządzania finansowego środkami bezzwrotnymi służącymi realizacji określonego projektu w ramach funduszu ISPA oraz ogólny sposób zarządzania finansowego – w przypadku określonych programów w ramach programu Phare.
- §3.
1. Pełna realizacja zadań w ramach programu pomocowego następuje na zasadach i warunkach określonych w memorandum finansowym, a w przypadku programu SAPARD - w Wieloletniej Umowie Finansowej SAPARD.
 2. Pełnomocnik projektu i dysponent środków bezzwrotnych, a w przypadku programu SAPARD - krajowy urzędnik zatwierdzający, minister odpowiedzialny za merytoryczną realizację programu SAPARD i dysponent środków bezzwrotnych, zawierają porozumienia określające szczegółowe warunki realizacji programów pomocowych.
 3. Dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny.
- §4.
1. Dysponentów środków bezzwrotnych wskazuje, z zastrzeżeniem ust.2, krajowy urzędnik zatwierdzający w porozumieniu z pełnomocnikiem projektu oraz odpowiednio narodowym koordynatorem pomocy lub narodowym koordynatorem ISPA.
 2. Dysponentem środków bezzwrotnych przeznaczonych na realizację programu SAPARD jest podmiot spełniający warunki określone w Wieloletniej Umowie Finansowej SAPARD.
- §5.
1. Środki, o których mowa w art.3 ust. 1 pkt 2 i 2a ustawy o finansach publicznych przyznaje pełnomocnik projektu, a w programie SAPARD - dysponent środków bezzwrotnych, zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w danym programie pomocowym.
 2. Szczegółowe warunki wykorzystania oraz rozliczania środków, o których mowa w ust. 1 określa umowa między dysponentem środków bezzwrotnych i podmiotem otrzymującym te środki.
- §6.
1. W przypadku stwierdzenia przez właściwe organy naruszenia zasad i warunków realizacji zadań w ramach programu pomocowego, o których mowa w § 3 ust. 1, lub dokonywania wydatków niezgodnie z planowanym przeznaczeniem lub z planem finansowym, krajowy urzędnik zatwierdzający, z urzędu lub na wniosek odpowiednio narodowego koordynatora pomocy lub narodowego koordynatora ISPA, wstrzymuje dysponowanie częścią lub całością planowanych wydatków albo przekazywanie środków bezzwrotnych na realizację zadań.
 2. Dysponowanie częścią lub całością planowanych wydatków albo przekazywanie środków bezzwrotnych na realizację zadań w przypadkach stwierdzenia naruszeń, o których mowa w ust. 1, może zostać wstrzymane również przez pełnomocnika projektu - w zakresie nadzorowanych przez niego projektów lub programów.
 3. O wstrzymaniu dysponowania częścią lub całością planowanych wydatków albo przekazywania środków bezzwrotnych na realizację zadań, pełnomocnik projektu niezwłocznie

informuje krajowego urzędnika zatwierdzającego oraz odpowiednio narodowego koordynatora pomocy lub narodowego koordynatora ISPA.

4. W przypadku określonym w ust. 1 i 2, krajowy urzędnik zatwierdzający albo pełnomocnik projektu wskazuje wykaz tytułów wydatków, które nie mogą być finansowane ze środków, o których mowa w ust. 1.

- §7.
1. Dla obsługi środków bezzwrotnych prowadzi się następujące rachunki bankowe:
 - 1) rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie podlegających zwrotowi, o którym mowa w art. 30c ust.1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, zwany dalej „rachunkiem Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej”,
 - 2) rachunek bieżący,
 - 3) rachunek dla środków bezzwrotnych przeznaczonych na realizację określonego programu w ramach programu Phare lub określonego projektu w ramach funduszu ISPA, określony w umowie dysponenta środków bezzwrotnych z podmiotem,
 - 4) rachunek dysponenta środków bezzwrotnych przeznaczonych na realizację programu SAPARD,
 - 5) rachunek rozliczeniowy dysponenta środków bezzwrotnych przeznaczonych na realizację programu SAPARD, za pośrednictwem którego środki programu są przekazywane podmiotom otrzymującym środki.
 2. Rachunek Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej służy do gromadzenia środków przekazywanych przez Komisję Europejską na realizację programów pomocowych, a w programie SAPARD dodatkowo do rozliczeń operacji finansowych pomiędzy krajowym urzędnikiem zatwierdzającym a dysponentem środków bezzwrotnych.
 3. Rachunek, o którym mowa w ust.1 pkt 2, służy do:
 - 1) rozliczeń operacji finansowych związanych z realizacją wydatków ponoszonych w związku z programami pomocowymi,
 - 2) przekazywania środków bezzwrotnych dla uprawnionych podmiotów.
 4. Do realizacji wydatków w ramach środków zgromadzonych na danym subkoncie rachunku, o którym mowa w ust.1 pkt 2, krajowy urzędnik zatwierdzający upoważnia właściwego pełnomocnika projektu i wskazane przez niego osoby.
 5. Rachunki, o których mowa w ust.1 pkt 1-3, są prowadzone w EUR.
 6. Krajowy urzędnik zatwierdzający otwiera dodatkowo w Narodowym Banku Polskim rachunek na zwroty środków od dysponenta środków bezzwrotnych przeznaczonych na realizację programu SAPARD. Rachunek jest prowadzony w złotych.
 7. Rachunek, o którym mowa w ust. 6, służy do gromadzenia środków zwróconych przez dysponenta środków bezzwrotnych przeznaczonych na realizację programu SAPARD, rozliczeń z dysponentem tych środków, jak również rozliczeń z budżetem państwa oraz rozliczeń z Komisją Europejską.
 8. Dysponent środków bezzwrotnych przeznaczonych na realizację programu SAPARD otwiera dodatkowo wydzielony rachunek bankowy dla zwrotów środków odzyskanych w programie SAPARD. Rachunek jest prowadzony w złotych.

Rozdział 2

Uruchamianie środków oraz rozliczanie wydatków

- §8. 1. Uruchomienie środków bezzwrotnych gromadzonych na rachunku Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej, odbywa się w drodze przekazania środków pieniężnych na odpowiednie subkonto rachunku, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 2, a w programie SAPARD - na rachunek, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 4.
2. Krajowy urzędnik zatwierdzający przekazuje środki z rachunku Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej:
- 1) na odpowiednie subkonto rachunku, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 2 - po otrzymaniu od właściwego pełnomocnika projektu wniosku o przekazanie środków finansowych,
 - 2) na rachunek, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 4 - po otrzymaniu od dysponenta środków bezzwrotnych przeznaczonych na realizację programu SAPARD zapotrzebowania na środki programu, którego wzór udostępnia krajowy urzędnik zatwierdzający.
3. Dysponenci środków bezzwrotnych:
- 1) pokrywają wydatki określone w programie pomocowym albo
 - 2) przekazują środki bezzwrotne podmiotom otrzymującym środki, na rachunki określone w § 7 ust.1 pkt 3.
- §9. Obsługę administracyjną oraz księgową środków bezzwrotnych zapewnia dysponent środków bezzwrotnych.
- §10. 1. Warunkiem uruchomienia środków bezzwrotnych jest przeprowadzenie kontroli wewnętrznej dotychczasowych operacji finansowych w zakresie dotyczącym tych środków.
2. Dowodem dokonania kontroli wewnętrznej operacji, są podpisy właściwych pracowników podmiotu będącego dysponentem środków bezzwrotnych, złożone na dokumentach operacji finansowej.
3. Złożenie podpisu głównego księgowego potwierdza, że główny księgowy:
- 1) sprawdził, iż operacja finansowa została uznana przez właściwych rzeczowo pracowników za prawidłową pod względem merytorycznym,
 - 2) nie zgłasza zastrzeżeń do legalności operacji finansowej i rzetelności dokumentu, w którym operacja ta została ujęta,
 - 3) stwierdził formalno - rachunkową prawidłowość dokumentu dotyczącego tej operacji finansowej.
4. Przepisy ust. 3 nie mają zastosowania do programu SAPARD.

Rozdział 3

Szczegółowy tryb uruchamiania środków i dokonywanie wydatków z programu Phare

- §11. 1. W terminie 20 dni roboczych od dnia zawarcia porozumienia roboczego, pełnomocnik projektu sporządza i przedstawia krajowemu urzędnikowi zatwierdzającemu:
- 1) harmonogramy płatności programu dla całego okresu realizacji, w układzie kwartalnym,
 - 2) wnioskowaną wielkość limitów płatności na okres 6 miesięcy, w układzie miesięcznym - sporządzone według wzorów określonych w porozumieniu roboczym.

2. Na podstawie harmonogramów płatności krajowy urzędnik zatwierdzający sporządza i przedstawia do wiadomości właściwego pełnomocnika projektu plan finansowy, obejmujący:

- 1) zbiorczy harmonogram płatności dla subkonta rachunku Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej dla całego okresu realizacji, w układzie kwartalnym,
- 2) miesięczne limity płatności dla poszczególnych subkont rachunku, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 2, na okres 6 miesięcy.

3. Pełnomocnik projektu przekazuje informacje, o których mowa w ust.1 pkt 2, co 6 miesięcy - nie później niż na 2 miesiące przed upływem okresu, na który zostały ustalone miesięczne limity płatności. Na ich podstawie krajowy urzędnik zatwierdzający ustala miesięczne limity płatności dla poszczególnych subkont rachunku, o którym mowa w § 7 ust.1 pkt 2, na okres kolejnych 6 miesięcy.

4. Po otrzymaniu kolejnej części środków bezzwrotnych z Komisji Europejskiej krajowy urzędnik zatwierdzający aktualizuje harmonogram i limity, o których mowa w ust. 2 i 3.

5. Aktualizacja uwzględnia płatności wynikające z uprzednio zawartych zobowiązań finansowych, o ile były zgodne z harmonogramem płatności obowiązującym w czasie ich zaciągania.

6. Harmonogram i limity, o których mowa w ust. 2 i 3, muszą spełniać warunek zachowania płynności finansowej.

§12. 1. Krajowy urzędnik zatwierdzający przekazuje środki pieniężne z rachunku Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej na subkonto rachunku, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 2, po przedłożeniu przez pełnomocnika projektu wniosku o przekazanie środków. Wzór wniosku o przekazanie środków udostępnia krajowy urzędnik zatwierdzający.

2. Do wniosku o przekazanie środków pełnomocnik projektu dołącza dokumenty dodatkowe, o których mowa w §16 ust. 1, oraz oświadczenie pełnomocnika projektu, stwierdzającego zgodność powyższych dokumentów ze stanem faktycznym oraz postanowieniami memorandum finansowego. W przypadku pierwszego wniosku o przekazanie środków nie dołącza się dokumentu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 3.

§13. 1. Pełnomocnik projektu jest odpowiedzialny za zachowanie płynności finansowej programu w ramach wyznaczonych przez harmonogram i limity płatności, o których mowa w § 11 ust. 2 i 3.

2. Płatności dokonywane przez pełnomocnika projektu w danym okresie nie mogą przekraczać limitu przyznanego w miesięcznym limicie płatności.

3. Zaciągnięcie zobowiązania finansowego, które powoduje płatności niezgodne z ustalonymi limitami płatności wymaga uprzedniej zgody krajowego urzędnika zatwierdzającego.

4. W uzasadnionych przypadkach krajowy urzędnik zatwierdzający może dokonać przesunięć wydatków pomiędzy limitami płatności przyznanymi dla poszczególnych subkont rachunku, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 2, zasilanymi z innego subkonta rachunku Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej.

5. W uzasadnionych przypadkach pełnomocnik projektu może wystąpić do krajowego urzędnika zatwierdzającego z wnioskiem o zmianę harmonogramu płatności, o którym mowa w §11 ust. 2 pkt 1, i miesięcznego limitu płatności.

- §14. 1. Pełnomocnik projektu niezwłocznie, nie później niż do 5 dnia roboczego następnego miesiąca, informuje krajowego urzędnika zatwierdzającego o niewykorzystaniu w danym miesiącu pełnej kwoty środków bezzwrotnych, przewidzianej w miesięcznym limicie płatności.
2. Krajowy urzędnik zatwierdzający może, na wniosek pełnomocnika projektu dołączony do informacji, o której mowa w ust. 1, przedłużyć rezerwację całości lub części niewykorzystanej kwoty środków bezzwrotnych, na okres do 15 dnia roboczego danego miesiąca.
3. Jeżeli kwota objęta rezerwacją, zgodnie z ust. 2, nie została wydatkowana w terminie, krajowy urzędnik zatwierdzający wydaje dyspozycję jej zwrotu na rachunek Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej lub zmniejsza kwotę środków bezzwrotnych podlegających przekazaniu w następnym miesiącu o wysokość niewykorzystanej kwoty.
4. Kwoty niewykorzystane zwrócone na rachunek Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej, krajowy urzędnik zatwierdzający może przekazać na subkonto innych programów, na które uprzednio przekazał środki w wysokości niewystarczającej na pełne pokrycie płatności przewidzianych w miesięcznym limicie płatności.
5. Jeżeli osiągnięto poziom wydatkowania środków bezzwrotnych warunkujący wysłanie do Komisji Europejskiej wniosku o przekazanie kolejnej części środków bezzwrotnych, środki niewydatkowane pozostają na rachunku Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej jako rezerwa do dyspozycji krajowego urzędnika zatwierdzającego.
- §15. 1. Pełnomocnik projektu sprawuje kontrolę nad wykorzystaniem środków bezzwrotnych i w tym zakresie, co najmniej raz na kwartał, dokonuje oceny wykorzystania środków na podstawie sprawozdań, o których mowa w § 19 ust. 2 pkt 1, przedłożonych przez podmioty otrzymujące środki oraz podejmuje, w razie potrzeby, działania zmierzające do prawidłowego wykonania planu rzeczowego i finansowego.
2. Przedmiotem oceny, o której mowa w ust. 1, jest w szczególności:
- 1) zgodność wydatków z planowanym przeznaczeniem,
 - 2) prawidłowość wykorzystania środków finansowych, w tym zakres zrealizowanych zadań,
 - 3) prawidłowość wykorzystania dotacji pod względem zgodności z planowanym przeznaczeniem oraz procedur.
- §16. 1. Pełnomocnik projektu przesyła krajowemu urzędnikowi zatwierdzającemu na koniec każdego miesiąca – w terminie do 20 dnia następnego miesiąca:
- 1) harmonogram płatności, obejmujący 6 kolejnych miesięcy od daty złożenia wniosku, o którym mowa w § 12 ust. 1,
 - 2) aktualne wydruki z ewidencji zawierające dane o zawartych kontraktach, płatnościach oraz dokonanych rozliczeniach bankowych wraz z kopiami dokumentów bankowych potwierdzających stan subkonta,
 - 3) skrócony raport z postępów realizacji zadania.
2. Za zgodą krajowego urzędnika zatwierdzającego raport, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, może być przekazywany w odstępach kwartalnych - w terminie 20 dni po zakończeniu kwartału.
- §17. 1. Pełnomocnik projektu przekazuje narodowemu koordynatorowi pomocy:
- 1) kopie harmonogramu i raportu, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 1 i 3, uzupełnionych o prognozę zawierania umów na kolejne 6 miesięcy, zwaną dalej „harmonogramem kontraktowania” - w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu kalendarzowym, za który jest sporządzany harmonogram,

- 2) raporty kwartalne z postępów w realizacji programów – w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału,
- 3) kopię wniosku o przekazanie środków, o którym mowa w § 12 ust. 1.

2. W terminach wskazanych przez narodowego koordynatora pomocy pełnomocnik projektu jest obowiązany do przekazania krajowemu urzędnikowi zatwierdzającemu i narodowemu koordynatorowi pomocy raportów półrocznych z postępów w realizacji programów, zawierających dane rzeczowe oraz finansowe, zgodnie z wymogami dawcy programu pomocowego.

3. Wzory raportów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 oraz w ust. 2, udostępnia narodowy koordynator pomocy.

§18. 1. Pełnomocnik projektu jest obowiązany do niezwłocznego informowania krajowego urzędnika zatwierdzającego o wszelkich okolicznościach mających wpływ na realizację porozumienia roboczego lub umowy finansowania, a w szczególności o okolicznościach mogących mieć wpływ na płynność finansową realizowanego programu .

2. Pełnomocnik projektu jest obowiązany do udzielania wszelkich dodatkowych informacji, dotyczących procesu wdrażania programu, w terminie 10 dni roboczych od daty otrzymania pisemnego zapytania skierowanego przez krajowego urzędnika zatwierdzającego lub narodowego koordynatora pomocy.

§ 19. 1. Podmiot otrzymujący środki, jest obowiązany prowadzić, w celu jej rozliczenia, ewidencję księgową, w sposób umożliwiający określenie sposobu wykorzystania dotacji.

2. Podmiot otrzymujący środki sporządza:

- 1) w czasie realizacji projektu , nie rzadziej niż raz na kwartał - sprawozdanie z przebiegu wykonania zadań oraz wydatków i wykorzystania dotacji, które przekazuje pełnomocnikowi projektu,
- 2) w terminie 1 miesiąca od określonego w memorandum finansowym dnia zakończenia realizacji projektu - rozliczenie z otrzymanych środków bezzwrotnych, które przekazuje w dwóch egzemplarzach dysponentowi środków bezzwrotnych.

3. Dysponent środków bezzwrotnych, w terminie 20 dni roboczych od dnia otrzymania rozliczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, dokonuje sprawdzenia jego prawidłowości i przekazuje jeden egzemplarz rozliczenia pełnomocnikowi projektu.

4. W terminie 2 miesięcy od zakończenia realizacji programu dysponent środków bezzwrotnych sporządza rozliczenie z wydatkowanych środków bezzwrotnych i przekazuje je pełnomocnikowi projektu.

5. W terminie 3 miesięcy od zakończenia realizacji programu pełnomocnik projektu sporządza zbiorcze rozliczenie z wydatkowanych środków bezzwrotnych i przekazuje je krajowemu urzędnikowi zatwierdzającemu.

§20. Dysponent środków bezzwrotnych jest obowiązany do ostemplowania stemplem „Program Phare” wszystkich dokumentów rozliczeniowych przedłożonych przez podmiot otrzymujący środki. Dany dokument może być rozliczony tylko jeden raz.

§21. Dotacje nienależne, wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem lub bez zachowania procedur, o których mowa w art. 30 pkt 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, w szczególności w przypadku nie prowadzenia ewidencji, o której mowa w § 19 ust.1, podlegają

zwrotowi przez podmiot otrzymujący środki wraz z należnymi odsetkami na właściwe subkonto rachunku, o którym mowa w § 7 ust.1 pkt 2.

Rozdział 4 **Szczegółowy tryb uruchamiania środków i dokonywania wydatków** **z funduszu ISPA**

- §22. 1. W terminie 30 dni roboczych od dnia zawarcia umowy finansowania, pełnomocnik projektu przedstawia krajowemu urzędnikowi zatwierdzającemu oraz narodowemu koordynatorowi ISPA:
- 1) harmonogram kontraktowania,
 - 2) harmonogram płatności projektu dla całego okresu realizacji, w układzie kwartalnym.
2. Na podstawie harmonogramów płatności krajowy urzędnik zatwierdzający sporządza plan finansowy dla subkonta Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej dla całego okresu realizacji projektu, w układzie kwartalnym.
3. Pełnomocnik projektu aktualizuje harmonogramy, o których mowa w ust.1, corocznie do dnia 28 lutego. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.
- §23. 1. O zasilenie rachunku, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 2, dysponenci środków bezzwrotnych występują do krajowego urzędnika zatwierdzającego co najmniej raz na cztery miesiące, przedstawiając zweryfikowane i autoryzowane przez pełnomocnika projektu następujące dokumenty:
- 1) harmonogram płatności,
 - 2) deklarację poniesionych wydatków potwierdzonych kopiami zapłaconych i zweryfikowanych faktur, bądź w uzasadnionych przypadkach, innymi odpowiednimi dokumentami, zgodnie z wymaganiami dawcy środków bezzwrotnych.
2. Środki bezzwrotne są przekazywane z rachunku Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej przez krajowego urzędnika zatwierdzającego dysponentom środków bezzwrotnych na rachunek, o którym mowa w §7 ust.1 pkt 2, niezwłocznie po ich nadejściu.
3. Dysponenci środków bezzwrotnych dokonują zwrotu poniesionych kwot wydatków na rachunek, o którym mowa w §7 ust. 1 pkt 3, ze środków bezzwrotnych pochodzących z płatności pośrednich i płatności końcowej, określonych w memorandum finansowym, niezwłocznie po ich otrzymaniu z Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej.
4. Warunkiem otrzymania ostatniej transzy środków bezzwrotnych jest zaakceptowanie przez krajowego urzędnika zatwierdzającego i Komisję Europejską raportu końcowego, o którym mowa w § 38.
- § 24. 1. Dysponenci środków bezzwrotnych przekazują środki bezzwrotne na rachunek, o którym mowa w § 7 ust.1 pkt 3, w terminach uzgodnionych z podmiotami je otrzymującymi i na podstawie złożonych przez te podmioty dokumentów niezbędnych do dokonania płatności, w tym dokumentów, o których mowa w § 23 ust. 1.
2. Podmioty otrzymujące środki dokonują płatności za całość kosztów kwalifikowanych, określonych w memorandum finansowym, z rachunku, o którym mowa w §7 ust.1 pkt 3.
- §25. Pełnomocnik projektu składa krajowemu urzędnikowi zatwierdzającemu, w terminie określonym w umowie finansowania, raporty z realizacji projektu, zawierające:

- 1) zestawienie zapłaconych i zweryfikowanych faktur wraz z ich kopiami,
- 2) kopie wyciągów z rachunków bankowych, o których mowa w §7 ust.1 pkt 2 i 3,
- 3) aktualne dane o zawartych kontraktach, płatnościach oraz dokonanych rozliczeniach bankowych.

§26. 1. Pełnomocnik projektu przekazuje narodowemu koordynatorowi ISPA raporty półroczne z realizacji projektu w terminach odpowiednio do dnia 15 lutego oraz do dnia 15 sierpnia. W przypadku projektów realizowanych dłużej niż rok kalendarzowy pełnomocnik projektu przekazuje narodowemu koordynatorowi ISPA raporty roczne z realizacji projektu w terminie do dnia 15 lutego oraz raporty półroczne z realizacji projektu w terminie do dnia 15 sierpnia.

2. Wzory raportów, o których mowa w ust. 1, udostępnia narodowy koordynator ISPA.

§27. 1. Pełnomocnik projektu sprawuje kontrolę nad wykorzystaniem środków bezzwrotnych i w tym zakresie:

- 1) weryfikuje i autoryzuje dokumenty, o których mowa w § 23 ust.1,
- 2) nie rzadziej niż raz na pół roku, dokonuje oceny wykorzystania środków na podstawie sprawozdań, o których mowa w § 29 ust. 2 pkt 1, przedłożonych przez podmioty otrzymujące środki oraz podejmuje, w razie potrzeby, działania zmierzające do prawidłowego wykonania planu rzeczowego i finansowego.

2. Przedmiotem oceny, o której mowa w ust. 1, jest w szczególności:

- 1) zgodność wydatków z planowanym przeznaczeniem,
- 2) prawidłowość wykorzystania środków finansowych, w tym zakres zrealizowanych zadań,
- 3) prawidłowość wykorzystania dofinansowania pod względem zgodności z planowanym przeznaczeniem i procedur.

§28. 1. Pełnomocnik projektu jest obowiązany do niezwłocznego informowania krajowego urzędnika zatwierdzającego o wszelkich okolicznościach mających wpływ na realizację memorandum finansowego, a w szczególności o okolicznościach mogących mieć wpływ na płynność finansową realizowanego projektu.

2. Pełnomocnik projektu jest obowiązany do udzielania wszelkich dodatkowych informacji, dotyczących procesu wdrażania projektu, w terminie 10 dni roboczych od daty otrzymania pisemnego zapytania skierowanego przez krajowego urzędnika zatwierdzającego lub narodowego koordynatora ISPA.

§ 29. 1. Podmiot otrzymujący środki jest obowiązany prowadzić, w celu jego rozliczenia, dwuwalutową ewidencję księgową, w sposób umożliwiający określenie sposobu wykorzystania dofinansowania.

2. Podmiot otrzymujący środki sporządza:

- 1) w czasie realizacji projektu, nie rzadziej niż raz na pół roku - sprawozdanie z przebiegu wykonania zadań oraz wydatków i wykorzystania dofinansowania, które przekazuje pełnomocnikowi projektu,
- 2) w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia zakończenia realizacji projektu określonego w memorandum finansowym - rozliczenie z otrzymanych środków bezzwrotnych, które przekazuje w dwóch egzemplarzach dysponentowi środków bezzwrotnych.

3. Dysponent środków bezzwrotnych, w terminie 20 dni roboczych od dnia otrzymania rozliczenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, dokonuje sprawdzenia jego prawidłowości i przekazuje jeden egzemplarz rozliczenia pełnomocnikowi projektu.

4. W terminie 4 miesięcy od zakończenia realizacji projektu dysponent środków bezzwrotnych sporządza rozliczenie z wydatkowanych środków i przekazuje je pełnomocnikowi projektu.

5. W terminie 5 miesięcy od zakończenia realizacji projektu pełnomocnik projektu sporządza zbiorcze rozliczenie z wydatkowanych środków i przekazuje je do krajowego urzędnika zatwierdzającego.

§30. Dysponent środków bezzwrotnych jest obowiązany do ostemplowania stemplem „Fundusz ISPA” wszystkich dokumentów rozliczeniowych przedłożonych przez podmiot otrzymujący środki, zanim będą przedmiotem płatności dysponenta środków bezzwrotnych. Dany dokument może być rozliczony tylko jeden raz.

§31. Środki nienależne, wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem lub bez zachowania procedur, o których mowa w art. 30 pkt 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, w szczególności w przypadku nie prowadzenia ewidencji, o której mowa w § 29 ust.1, podlega zwrotowi przez podmiot otrzymujący środki wraz z należnymi odsetkami na właściwe subkonto rachunku, o którym mowa w § 7 ust.1 pkt 2.

Rozdział 5

Dokonywanie zwrotu poniesionych kwot wydatków z programu SAPARD

§32. 1. Środki bezzwrotne przeznaczone na realizację programu SAPARD są przekazywane z rachunku Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej, przez krajowego urzędnika zatwierdzającego, na rzecz dysponenta środków bezzwrotnych na rachunek, o którym mowa w §7 ust.1 pkt 4.

2. Polecenie płatności jest wydawane przez dysponenta środków bezzwrotnych w terminie 5 dni od daty zapisania operacji, o której mowa w ust. 1, w ciężar rachunku Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej.

§33. 1. Dysponent środków bezzwrotnych jest obowiązany do przedkładania krajowemu urzędnikowi zatwierdzającemu, zgodnie z warunkami określonymi w Wieloletniej Umowie Finansowej SAPARD, wszelkich dokumentów i informacji, niezbędnych do oceny przebiegu, rozliczenia i sprawozdawczości dla środków bezzwrotnych programu SAPARD.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności zapotrzebowanie na środki programu SAPARD, deklaracje wydatków w ramach programu SAPARD i raporty o nieprawidłowościach.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają w szczególności dane o nienależnie wypłaconych kwotach i środkach odzyskanych w ramach programu.

§34. 1. Środki uzyskane w sposób nienależny przez podmiot, podlegają zwrotowi wraz z należnymi odsetkami na rachunek, o którym mowa w §7 ust. 8.

2. Dysponent środków bezzwrotnych przekazuje środki, o których mowa w ust. 1, na rachunek, o którym mowa w § 7 ust. 6, w terminie 5 dni od daty ich odzyskania - jeśli zwrot nastąpił po zakończeniu realizacji programu.

3. W trakcie realizacji programu wielkość środków odzyskanych przez dysponenta środków bezzwrotnych pomniejsza kwoty przekazywane mu przez krajowego urzędnika zatwierdzającego na realizację programu. W przypadku braku możliwości pełnego rozliczenia tych środków, krajowy

urzędnik zatwierdzający nakazuje zwrot nierozliczonych kwot na rachunek, o którym mowa w § 7 ust. 6.

4. Odsetki bankowe naliczone od środków odzyskanych są ewidencjonowane w sposób umożliwiający ich wyodrębnienie i mogą być wydatkowane wyłącznie na realizację programu SAPARD jedynie za zgodą krajowego urzędnika zatwierdzającego.

§ 35. 1. W przypadku przekazania środków bezzwrotnych w sposób nienależny przez dysponenta tych środków z przyczyn od niego zależnych, środki te podlegają zwrotowi na rachunek, o którym mowa w §7 ust. 6, w terminie 5 dni od dnia stwierdzenia ich nienależnego przekazania, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W trakcie realizacji programu wielkość środków, o których mowa w ust.1, pomniejsza kwoty przekazywane dysponentowi środków bezzwrotnych przez krajowego urzędnika zatwierdzającego na realizację programu. W przypadku braku możliwości pełnego rozliczenia tych środków krajowy urzędnik zatwierdzający nakazuje ich zwrot na rachunek, o którym mowa w § 7 ust. 6.

§36. 1. Podmiot otrzymujący środki jest obowiązany przechowywać dokumenty potwierdzające realizację projektu zgodnie z umową zawartą z dysponentem środków bezzwrotnych.

2. Dysponent środków bezzwrotnych jest obowiązany do ostemplowania stemplem „Program SAPARD” wszystkich dokumentów rozliczeniowych przedłożonych przez podmiot otrzymujący środki, zanim na ich podstawie zostanie dokonana płatność ze strony dysponenta. Dany dokument może być rozliczony tylko jeden raz.

Rozdział 6

Zamykanie programów i ich ocena

§37. 1. Nie zrealizowane kwoty wydatków środków bezzwrotnych wygasają z datą zakończenia danego projektu lub programu, określoną w memorandum finansowym, chyba, że czas trwania tego projektu lub programu zostanie przedłużony decyzją dawcy środków bezzwrotnych.

2. Środki bezzwrotne niewykorzystane w terminie określonym w ust. 1, podlegają zwrotowi na właściwe subkonto Narodowego Funduszu Środków Pomocowych z Unii Europejskiej, z którego zostały przekazane.

3. Po zakończeniu realizacji wszystkich umów i płatności pełnomocnik projektu jest obowiązany do rozliczenia projektu lub programu przed krajowym urzędnikiem zatwierdzającym w celu wykazania, czy środki bezzwrotne zostały przeznaczone i wydatkowane zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w umowach z dawcą środków.

4. Pełnomocnik projektu jest obowiązany do przechowywania wszelkich dokumentów dotyczących realizacji projektu lub programu przez 5 lat od daty zakończenia projektu lub programu, określonej w memorandum finansowym. Dokumenty te są udostępniane na żądanie krajowemu urzędnikowi zatwierdzającemu oraz odpowiednio narodowemu koordynatorowi pomocy lub narodowemu koordynatorowi ISPA, jak również służbom kontrolnym dawcy środków.

§38. 1. Pełnomocnik projektu, w terminie 5 miesięcy od daty zakończenia projektu lub programu, określonej w memorandum finansowym, składa krajowemu urzędnikowi zatwierdzającemu i odpowiednio narodowemu koordynatorowi pomocy lub narodowemu koordynatorowi ISPA, raport

końcowy obejmujący cały okres realizacji projektu lub programu, zawierający informacje finansowe i rzeczowe dotyczące wykonania projektu lub programu oraz osiągnięcia założonych w nim celów.

2. Narodowy koordynator pomocy oraz narodowy koordynator ISPA, na podstawie przedłożonych raportów końcowych, o których mowa w ust. 1, dokonują oceny wybranych corocznie projektów lub programów. Ocena projektu lub programu obejmuje w szczególności analizę:

- 1) osiągniętych rezultatów ,
- 2) skuteczności realizacji celów i efektów projektu lub programu w stosunku do poniesionych nakładów.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

§39. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do programów Phare objętych memorandami finansowymi podpisanymi w okresie od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 31 grudnia 1999 r., w stosunku do których stosuje się dotychczas obowiązujące zasady lub przepisy.

§40. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia

Uzasadnienie

Na podstawie upoważnienia zawartego w art. 30e ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365 i Nr , poz.) Minister Finansów może określić w drodze rozporządzenia sposób, warunki i tryb dysponowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej. Projekt niniejszego rozporządzenia uwzględnia zmiany wynikające ze znowelizowanej ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych.

Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sposobu, warunków i trybu dysponowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej jest jednym z działań dostosowujących polski system prawny do zasad przewidzianych *acquis communautaire* w obszarze *Polityka regionalna i koordynacja instrumentów strukturalnych* oraz *Kontrola Finansowa*.

Podejmowane działania mają na celu stworzenie efektywnego systemu zapewniającego programowanie, wdrażanie, ocenę realizacji oraz kontrolę finansową bezzwrotnych środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej. Efektem tych działań ma być przygotowanie Polski przyszłego członka Unii Europejskiej do uczestnictwa w Funduszach Strukturalnych oraz Funduszu Spójności.

Jednym z celów pośrednich, jak stanowi Partnerstwo dla Członkostwa 1999 w obszarze *Polityka regionalna i koordynacja instrumentów strukturalnych*, mających zapewnić osiągnięcie stanu docelowego jest wydanie rozporządzenia w sprawie sposobu, warunków i trybu zarządzania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej, nie podlegającymi zwrotowi. Partnerstwo dla Członkostwa 1999 w obszarze *Kontrola Finansowa* precyzyjnie przewiduje jako cel pośredni na drodze do uzyskania przez Polskę stanu docelowego wydanie rozporządzenia w sprawie sposobu, warunków i trybu dysponowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej, nie podlegającymi zwrotowi.

Jednym postulatów, przy konstruowaniu tego systemu, jaki stawia Komisja Europejska Polsce jest postulat uszczegółowienia przepisów regulujących zasady dysponowania (zarządzania finansowego) środkami bezzwrotnej pomocy Unii Europejskiej. Komisja Europejska wymaga również konkretyzacji przepisów regulujących tryb zwrotu środków wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub właściwą procedurą, przewidzianą przez dawcę środków dla danego programu lub funduszu.

Postępy w reformach społeczno gospodarczych oraz stabilizacja sytuacji makroekonomicznej w latach 1995-2001 były podstawą zmian w skali, charakterze i celach bezzwrotnej pomocy pozyskiwanej przez Polskę. Część dawców pomocy bilateralnej uznała Polskę jako kraj, w którym

kontynuacja reform może odbywać się bez wsparcia zewnętrzną pomocą bezzwrotną. Przykładem zaniechania udzielania takiej pomocy są działania Stanów Zjednoczonych, Kanady czy też Australii. Inni dawcy bilateralnej pomocy bezzwrotnej z tych samych powodów ograniczyli bądź stopniowo ograniczają przekazywaną pomoc. Tym samym pomoc udzielana przez Unię Europejską w ramach Programu Pomocy w Przebudowie Gospodarczej Państw Europy Środkowej i Wschodniej (Phare), Instrumentu Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej (ISPA), Specjalnego Program Akcesyjny na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich (SAPARD) uzyskała dominujące znaczenie w całości strumieni pomocy bezzwrotnej.

Phare został ustanowiony w prawodawstwie Unii Europejskiej Rozporządzeniem Rady Unii Europejskiej z dnia 18 grudnia 1989 r (nr 3906/89/EWG) oraz Rozporządzeniem Rady Unii Europejskiej dotyczące koordynacji pomocy w ramach strategii przedakcesyjnej dla krajów ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej, oraz zmieniające rozporządzenie nr 39/89/EWG (1266/99/WE).

Do 1998 r. pomoc Unii była skierowana przede wszystkim na wsparcie przemian strukturalnych w Polsce. Począwszy od 1998 r. cel ten został zastąpiony przez wsparcie procesu akcesyjnego, którego wynikiem ma być członkostwo UE. W wyniku tej reorientacji Phare skupia się na priorytetowych celach określonych przez szczyt Rady Unii, który odbył się 1993 r. w Kopenhadze tzw. kryteriach kopenhaskich. Realizacja tych celów odbywa się trzech funkcjonalnie wyodrębnionych obszarach. Pierwszym jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego. Drugim stały się przedsięwzięcia inwestycyjne. W szczególności dotyczy to inwestycji lub dostaw sprzętu związanych z wdrażaniem lub monitorowaniem norm w zakresie ochrony środowiska, systemów administracyjnych w rolnictwie, kontroli ruchu osób i towarów przez granice, standaryzacją i normalizacją w obrocie towarowym. Trzecim obszarem jest modelowe, pilotażowe stosowanie zasad wspólnotowej polityki spójności społeczno-ekonomicznej, w szczególności polityki wsparcia rozwoju regionalnego wzorowanej na Europejskim Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskim Funduszu Społecznym. W ramach tej części Phare finansowane są przedsięwzięcia inwestycyjne w zakresie infrastruktury lokalnej, działania przeciwdziałające rosnącemu bezrobociu oraz pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw (dotacje inwestycyjne, szkolenia i doradztwo).

W ramach Phare wdrażane są programy „zawierające” zróżnicowane zbiory instrumentów, realizujących konkretne cele w poszczególnych obszarach. Programy krajowe Phare (*national programmes*) zorientowane są na wykonywanie poszczególnych projektów. Programy Phare dla "wielu beneficjentów" (*multibeneficiary programmes*) nastawione są na rozwiązywanie problemów dotyczących więcej niż jednego kraju, np. nielegalny handel narkotykami, system zabezpieczeń socjalnych, bezpieczeństwo energetyki atomowej, ochrona środowiska, ochrona własności intelektualnej, wsparcie organizacji pozarządowych, Programy Phare Współpracy Przygranicznej

(Phare Cross-Border Co-operation) formułowane są dla każdej granicy oddzielnie, wspierają one rozwój i współpracę pomiędzy obszarami przygranicznymi Polski i krajów członkowskich UE oraz krajów ubiegających się o członkostwo.

W roku 2000 Unia Europejska wprowadziła dwa nowe programy pomocy dla Polski i innych krajów kandydackich, będące kolejnymi instrumentami promującymi przygotowania do członkostwa.

Instrument ISPA został uchwalony Rozporządzeniem Rady Unii Europejskiej z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającym Instrumentu Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej. ISPA jest funduszem stworzonym na wzór unijnego Funduszu Spójności. Celem podstawowym ISPA jest przygotowanie Polski do członkostwa w UE poprzez finansowe przyczynianie się do wykonywania projektów w dziedzinie środowiska naturalnego oraz sieci transeuropejskich w zakresie infrastruktury transportu.

SAPARD został ustanowiony Rozporządzeniem Rady Unii Europejskiej z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie pomocy Wspólnoty dla działań przedakcesyjnych na rzecz rolnictwa oraz rozwoju obszarów wiejskich w państwach kandydujących z Europy Środkowo-Wschodniej w okresie przedakcesyjnym (1268/99/WE). SAPARD, nawiązujący do Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnych, będzie świadczył pomoc na rzecz inwestycji podwyższających jakość produkcji gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw przetwórczych, inwestycji dostosowujących te podmioty do wymogów sanitarnych i weterynaryjnych obowiązujących w UE oraz lokalnych inwestycji infrastrukturalnych na obszarach wiejskich.

Realizacja poszczególnych programów lub projektów Phare lub ISPA może zostać rozpoczęta od dnia zawarcia umów (memorandów finansowych) podpisywanych przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej z Komisją Europejską. Memoranda finansowe szczegółowo określają zasady, warunki oraz procedury przewidziane danym programem pomocowym. W celu sprawnej realizacji memorandów finansowych wewnątrz administracji rządowej wyznaczani są pełnomocnicy projektu nadzorujący realizację określonych programów lub projektów. Dalszym etapem konkretyzacji obowiązków wynikających z memorandów finansowych jest zawarcie pomiędzy ministrem właściwym ds. finansów publicznych lub osobą przez niego upoważnioną a pełnomocnikiem projektu porozumień roboczych lub umów finansowania przewidujących zasady zarządzania finansowego środkami bezzwrotnymi. Szczegółowe warunki wykorzystania oraz rozliczania środków z Unii Europejskiej przewidują umowy zawierane pomiędzy pełnomocnikiem projektu i podmiotem je otrzymującym.

W SAPARD zasady, warunki oraz procedury tego programu zostały objęte Wieloletnią Umową Finansową SAPARD zawartą w dniu 25 stycznia 2001 roku pomiędzy Komisją Europejską a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozporządzenie odpowiada na wskazane na wstępie postulaty Komisji Europejskiej. W oparciu o delegację ustawową formułuje przepisy dotyczące sposobu, warunków i trybu

dysponowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej, nie podlegających zwrotowi, przewiduje również przepisy odnoszące się do trybu zwrotu tych środków wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub właściwą procedurą przewidzianą przez dawcę środków.

Celem rozporządzenia jest również szczegółowe określenie podziału kompetencji podmiotów odpowiedzialnych za realizację programów pomocowych Unii Europejskiej w zakresie dysponowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej, nie podlegającymi zwrotowi.

Obowiązek wydania przedłożonego rozporządzenia został ustanowiony w art. 30e ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych. Przywołany artykuł daje możliwość Ministrowi Finansów do określenia sposobu, warunków i trybu dysponowania środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych nie podlegającymi zwrotowi przy uwzględnieniu w szczególności:

- trybu ustalania podmiotów dysponujących tymi środkami,
- trybu uruchamiania środków i rodzajów rachunków bankowych,
- trybu i terminów sporządzania planów finansowych dokonywania wydatków,
- sposobu oceny przebiegu programów i projektów realizowanych z tych środków oraz zakres i tryb sporządzania sprawozdań z wykorzystywania tych środków,
- tryb i terminy zamykania i rozliczania programów i projektów realizowanych z tych środków postanowień odpowiednich umów międzynarodowych.

Zakres przedmiotowy rozporządzenia został ustalony w § 1. Rozporządzenie nie obejmuje swoim zakresem środków pochodzących ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi, dla których dawcami są podmioty inne niż Wspólnoty Europejskie oraz - poprzez brzmienie przepisów § 38 ust. 1 - środków pochodzących ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi w zakresie programów Phare objętych memorandumami finansowymi podpisanymi od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 31 grudnia 1999 r.

Zakres przedmiotowy został ustalony przy uwzględnieniu trzech zasadniczych przesłanek: dominującego znaczenia, w całości strumieni pomocy bezzwrotnej, pomocy oferowanej przez Wspólnoty Europejskie, wspólnych zasad, które strona polska jest zobowiązana stosować przy realizacji tego rodzaju programów pomocowych oraz charakteru, zasad, celów i szczegółowych procedur przewidzianych w umowach zawartych z poszczególnymi dawcami pomocy bezzwrotnej lub przewidzianych w deklaracjach dawców pomocy bezzwrotnej. Wielość zasad i celów realizowanych w ramach projektów w ten sposób finansowanych, brak jednolitości procedur oraz wielość wyjątków, które przewidywały lub przewidują reguły programów pomocowych oferowanych przez podmioty inne niż Wspólnoty Europejskie, w praktyce uniemożliwił skonstruowanie powszechnie obowiązujących przepisów wspólnych dla tego rodzaju pomocy bezzwrotnej. Podstawą wyłączenia z przepisów rozporządzenia programów Phare objętych

memorandami finansowymi podpisanymi od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 31 grudnia 1999 r. jest końcowy etap ich realizacji.

Rozporządzenie przewiduje w rozdziale pierwszym słowniczek podstawowych pojęć, którymi posługuje się przedkładany akt prawny. Użyte w słowniczku pojęcia wynikają z terminologii stosowanej w memorandach finansowych. Zastosowana nomenklatura została również ustalona w praktyce podczas realizacji funkcjonujących programów lub projektów.

Odpowiadając delegacji ustawowej w § 4 zawarty został tryb ustalania dysponentów dla środków bezzwrotnych. W przypadku programu SAPARD dysponentem środków jest podmiot spełniający warunki określone przez Wieloletnią Umowę Finansową SAPARD. W obecnej chwili jedynym podmiotem, który może spełnić takie warunki jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Agencja jest w trakcie procesu „akredytacji”, który ma doprowadzić do decyzji Komisji Europejskiej ustalającej, czy Agencja spełnia warunki określone przez Wieloletnią Umowę Finansową SAPARD.

W § 7 wskazane zostały rodzaje rachunków bankowych wymagane dla obsługi środków bezzwrotnych. Obowiązek obsługi środków bezzwrotnych na wyodrębnionych rachunkach wynika bezpośrednio z ustawy o finansach publicznych - dla rachunków o których mowa w § 7 ust. 1 pkt. 1 oraz pkt. 2. Dla pozostałych rachunków przewidzianych w § 7 ust. 1 pkt. 3 – 5 oraz ust. 6 i 8 obowiązek taki jest nałożony memorandumami finansowymi lub Wieloletnią Umową Finansową SAPARD. Minister właściwy ds. finansów publicznych lub osoba przez niego upoważniona ma obowiązek poinformować Komisję Europejską o spełnieniu obowiązku założenia wyodrębnionych rachunków na wszystkich poziomach realizacji programu lub projektu. Posiadanie oraz dysponowanie wyodrębnionymi rachunkami jest jednym z niezbędnych warunków, które strona polska jest zobowiązana wypełnić w celu uzyskania bezzwrotnych środków pomocowych.

Uruchamianie środków z wyodrębnionych rachunków odbywa się po spełnieniu przez pełnomocnika projektu, a dla programu SAPARD przez dysponenta środków odpowiednich warunków. Rozporządzenie przewiduje te warunki dla wszystkich programów pomocowych w rozdziale drugim natomiast w rozdziałach trzecim, czwartym oraz piątym przewidziane zostały szczegółowe warunki właściwe dla danego programu pomocowego.

Dla programu Phare oraz funduszu ISPA warunkiem uruchomienia środków jest między innymi:

- przeprowadzenie kontroli wewnętrznej dotychczasowych operacji finansowych w zakresie środków bezzwrotnych;
- przekazanie przez pełnomocnika projektu wniosku o uruchomienie środków bezzwrotnych, przy czym do wniosku o uruchomienie środków pełnomocnik projektu dołącza odpowiednie dokumenty;

- sporządzenie harmonogramów płatności oraz dla programu Phare odpowiednich limitów płatności, a dla programu ISPA harmonogramu kontraktowania.

Dodatkowo dla funduszu ISPA, ze względu na zasady tam obowiązujące warunkiem przekazania ostatniej transzy środków bezzwrotnych jest akceptacja raportu końcowego dokonywana przez ministra właściwego ds. finansów publicznych lub osobę przez niego upoważnioną oraz Komisję Europejską.

Szczególnym uregulowaniem przewidzianym dla programu Phare jest przepis §13 ust. 4 pozwalający w uzasadnionych przypadkach ministrowi właściwemu ds. finansów publicznych lub osobie przez niego upoważnionej do dokonywania przesunięć wydatków pomiędzy limitami płatności przyznanymi dla poszczególnych subkont rachunku, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt. 2. Możliwość ta jest wykorzystywana w przypadku zachwiania płynności finansowej realizowanych programów spowodowanej np. opóźnieniem w przekazywaniu środków przez Komisję Europejską.

Dla programu SAPARD warunkiem uruchomienia środków jest między innymi przedłożenie zapotrzebowania na środki oraz prawidłowa realizacja programu.

Pełnomocnikiem projektu jest osoba wyznaczona przez ministra odpowiedzialnego za realizację danego programu lub projektu, realizująca obowiązki wynikające z przepisów prawa dotyczących gospodarki finansowej państwa oraz szczegółowych obowiązków wynikających z zasad, warunków oraz procedur obowiązujących w danym programie lub projekcie.

Rozporządzenie przewiduje przepisy umożliwiające ministrowi właściwemu ds. finansów publicznych lub osobie przez niego upoważnionej oraz w zakresie nadzorowanego programu pełnomocnikowi projektu do wstrzymania dysponowania środkami bezzwrotnymi w przypadku zaistnienia określonych przesłanek – *vide* § 7.

Rozporządzenie zawiera również przepisy umożliwiające dokonanie, przez pełnomocnika projektu, ministra właściwego ds. finansów publicznych oceny przebiegu realizacji programów finansowanych ze środków bezzwrotnych. Ocena dokonywana jest w trakcie realizacji programów lub projektów oraz po ich zakończeniu, na podstawie sprawozdań przedkładanych przez podmiot otrzymujący dotację lub dofinansowanie.

W celu rozliczenia środków finansowych podmioty otrzymujące dotację są zobowiązane do prowadzenia dwuwalutowej ewidencji księgowej. Obowiązek ten wynika bezpośrednio z memorandum finansowych, które obligują beneficjenta pomocy do prowadzenia księgowości zapewniającej możliwość weryfikacji – przez krajowe podmioty upoważnione do kontroli oraz Komisję Europejską lub organ/podmioty przez nią właściwie upoważnione oraz podmioty upoważnione do kontroli na podstawie *acquis communautaire* – sposobu wykorzystania udzielonej pomocy oraz odpowiadającej międzynarodowym standardom księgowym.

Rozporządzenie przewiduje również szczególne rozwiązanie mające zapobiec sytuacji wielokrotnego przedstawiania dokumentów potwierdzających płatności ze środków pomocowych. W tym celu wprowadzono obowiązek znakowania wspomnianych dokumentów stemplem odpowiednim dla danego programu pomocowego.

Dla Programu Phare oraz funduszu ISPA zwrot środków bezzwrotnych przekazanych nienależnie lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub bez zachowania procedur obowiązujących w danym programie odbywa się na rachunki przewidziane § 7 ust. 1 pkt. 2. Zwrot dokonywany jest w szczególności w przypadku nie prowadzenia ewidencji księgowej.

Dla programu SAPARD zwrot środków bezzwrotnych dokonywany jest w przypadku przekazania nienależnie tych środków przez dysponenta tych środków z przyczyn od niego zależnych na rachunek, o którym mowa w § 7 ust. 6.

Niniejsze rozporządzenie nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

Ze względu na przedmiot projektu dokonanie pogłębionej analizy skutków regulacji nie jest konieczne.